

౧౯౧౯

(వ త్తి ది న ము ప్ర క టిం వ ర బ డు ను

VOL. 6.

జేన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 6 వ తేది బుధవారము

NO. 106

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి వామన పంపత్తుర శావణమాస శుద్ధ దశమిం.

సంచిక ౧౦౬

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్స్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్సమ్ వుప్పు పచ్చ ఆన్న భేది
ఆర్కాటు అంటురొగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారి అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

(1601)

పోస్టు వాక్సు నెం 12. మద్రాసు.

A

ఆత్మ శిక్షణ సా.

శరీరమును నిద్రచినతరువాత ఆత్మశిక్షణ.
శిక్షణమును కల్పకమును నుండిన శాస్త్రీయవిద్య
అధికర్త :- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. టి.
అన్నపూర్ణ చక్కెర గ్రంథము. తెల. రూ. 0.5-0.
మేనేజరు. అంధ్రప్రదేశ్ కాకాస్వామియ్యము
మద్రాసు. 1919, మద్రాసు

మలయ చందనము

(1251) సుగంధమును కలిగియున్న
మలయ చందనమును మలయ ద్వీపమున
తయారుచేసి, పరిశుభ్రము చేసి, పిరికా
లమును కలిపియున్నది. దీనిని
మలయ చందనము అనెను.
తయారు చేయుటకు మలయ ద్వీపమున
మలయ చందనమును వాడెను. దీనిని
మలయ చందనము అనెను.

స్వల్పము!

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

గుంజభావను చూచిరొనిన,

మోసము కలుగదు.

అమృతాం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమోషధము.

శిలగోక్షులమాన్యము. వాయువుపోటావును. పార్శ్వపుసెప్పుల బారదొలును. పొట్టును బోగొట్టును.
ఇవి యివి యనగల నకలవిధమైన శిలగోక్షులకు సంబంధించినది. వాడెను. తయారు చేయ
బడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని ఆశేతులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకు నేల యొగ్గత
శత్రుములు పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటిచుట్టు, రసీకారుట, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు
చర్మరోగములను వాడెనను నేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచిరొనినట మంచిది. తెల. రూ. 0.5-0 లు మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యొగ్గమైనది. రీతులములు నూనెల సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దంత చూర్ణము

ఉంటెనొప్పులకు దివ్యమధము; గువాననగలియుండును. సర్వసామాన్యముగా వాడుటకు తగియున్నది.
దర్శి 1-కి తెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Re. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Re. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Re. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Re. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co,

536

Post Box 167 (A) Madras E.

మహాకవి, కాళ్ల కూరి, నారాయణరావుగారి
అపూర్వనాటక రాజములు.

పద్మవ్యాసము.

ఇందలికథ: భారతమునందలి అభివ్యక్త యుద్ధపుట్టును
అదినుండి యంతయుఁజూచు నర్హ్యభూతలైన కల్పవలతో నిండి
చదివినకొలది చవులు గొలుపుచు, భారతమునందు కంటే బడి
రెట్లు రసవంతముగానుండును. పురి పద్మమును శరీరము పుల
కింపజేసి నెనా సుమించును. ఇందలియే! పుకటించి రెండు
నెలలు కాలేదు- పుకటించిపోవచ్చునది! తెల. రూ. 1.

చిత్రాభ్యుదయము.

ఇందలికథ సారంగధరచక్రమేళాని, వాడుకలోనున్న
పాడుకథ కాక, అత్యుత్కృష్టముగా మార్చబడినది. నేనుసారులు
చదివినను తనవిధము. అక్షరములు లిచ్చినను కిన్నురు చాలదు
వేరుల, దీనికి సాటి నాటకమేలేక. కాని. యెన్నో కరుణ
తవు. ముందువాగినవారే అదృష్టవంతులు. తెల. రూ. 1.
రెంటికొనుట వాగినవారే సాక్షి మేమే నమోదును.

సిటీప్రెస్, కాకినాడ.

జాతక మార్తాండము

గోపాలపురం కాపురములు (బ్రహ్మశ్రీ) ఆకర్ష వేంకట
శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడి కృతమునకు సిద్ధముగానున్నది.
కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే కలవు. ఈపుస్తకము శ్రీధర్మో ఒకటి
రెండు సారులు పరిశీలించియెవలె తమ జననచక్రములను బట్టి
భూతభవిష్యత్వర్తనున ఫలములను జ్యోతిషశాస్త్ర సహాయ
ము లేకయే లెమంతట తాము తెలిసికొనుటయే గాక జ్యోతిష
శాస్త్రములోని మర్కములను అతి సూక్ష్మముగా గ్రహించి
గలుగుదురనుట కాంతము నుండేవాడులేదు ఇందు నుమారు
నాటమేయై జాతకములు చక్రములతో సహా ఉదాహరణము
గా విశదీకరించి పొంగుపరుపబడినది తెల. రూ. 2-కి-0 లు.

చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారి నవలలు, నాటకములు
లును, పానుగంటివారి నాటకములును మా వద్ద దొరుకును.
వర్తకులకు సరసమైన ధూళి కీజులును. (1889)
గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

అద్భుత నివారణ.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రిక్ ట్రాన్స్ మెన్షన్

ఇది బలహీనుల
కును నీరసుల
కును మందు.
నిద్ర లేకుండుట,
జ్వరము,
తక్కువ గుణ,
మెదడు దిమ్మ
గానుండుట,

వనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తుత, బలహీనులు
ఆయాసము, కుక్షనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. ఆశ్చర్య
వలమంది ఇందువలన జాగ్రత్తపడెనవారు. నీవుకూడ నేటిదినము
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " " 2-0-0

జీవనము! పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు నవీనము!

ఆటో దిల్ బహార్

గువారముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అత్యంత
వాననయను కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని ఎ
క్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నంజన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత చుట్టుమయిన వాననను బహు
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు లే
నేనియుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వానన ప్రాశా
స్యముగా నిలుచును. తదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
తెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.పి. చార్జీ
" 1 (దాము బుడ్డి 1-కి " 0.12-0 } రూ. 0.4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు తెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, బామనాచురీడు రోడ్, హైదరాబాద్.

పాశ్యపు వేంకటాచలవజ్జితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—ఒకటిచుట్టుల క్షేగు కోగుణము
కులక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధులై యున్నాడు. ఒక
యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండేను
క్షేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము వేంకటాచల వజ్జి
సంతోషముగ బల్యుగలడు. సేదబద్ధము, మూడిన నాలుక
జ్వరములు, నన్ని పాతము మొదలగునవి తీర్చుక గుణముగను.
సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (894)
2. క్రిమివాగ రైలు:—క్షేగు గడ్డకును, నందుల పోషి
పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0.8-0, 5-కి 1 ఇళాం
3. కైకాన రాసము:—దీనిని సేవించినవృత్తిమండిత
మాత్రమైన కట్టక (కలరా) వాంతిదీర్చి, కీరదీర్చి, అత్య
క్షేమము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. చాలనాభోగము:—చిడ్డలకు బల్యుగారి; పియ్య
యందు. మంచము, మలబద్ధము, అత్యక్షేమ, కృత్రిమము, కడు
తృప్తియందుండుట, అకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు
తిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0.12-0, 5-కి 1 ఇళాం
5. లోకానుభవర కస్తూరిమాత్రము:—చిడ్డలకు వల
కును ముడిసవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ
కాది. మంచము, పడికము, దద్దు, అత్యక్షేమ, కీర
కాతం, పాశ్యవామయపు, మలబద్ధం, జ్వరం,
చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
ననేక రోగములను గుణములే యును. (801)

560 మాత్రల గల సీసా	0.4-0
600 " " " "	1-8-0
" " " "	12-8 2-12-0
" " " "	25-8 5-2-0

తతి కౌమర్యమో మోద అనుపాదము తెనుగున వంశమున
శ్రీ సీతారామన వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆనరవిలు వేంకటప్పయ్యపంతులు

గుంటూరు పోరుల సన్మానము.

కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు చెన్న పుర కావన
నిర్మాణ సభ్యత్వవదనిని వదలినందులకు తద్వారవార్ధమై
గుంటూరు పురమండలి వర్తకులు శ్రీ శ్యామవాదులు మున్నగు
పురజనుల పక్షమున శ్రీ శ్యామ కాటక్ వెన్ హాలో నొక
మహాసభయు, అల్పాహార నిందును 2 వ తేదీన జరుపబడినవి.
వాటి సమావేశమునంటి సమావేశము ఈ పురమున నెప్పుడును
జరిగియుండలేదు. దాదాపు 15 వందలమంది మహాజనులు సభ
నలంకరించిరి. మా జిల్లా కలెక్టరుగారు ఎం. ఎస్. వి. ఉ
స్మాక్ సాహేబు బహదూర్ బి ఏ; బి. ఎల్ గారును కడి
తర డిప్యూటీ కలెక్టరుకు, మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగారును పట్ట
ణమండలి అన్ని డిపార్టుమెంటులలోని ఉద్యోగియులందఱు
న, వర్తకులును విద్యార్థులును వీరు వారను వివక్షతలే పుర
మండలి శ్రీ పంతులుగారి శ్రేయోభిలాషులందఱును సభకు
విచ్చేసిరి. వాటిసభ మామటకు కన్నులు పండువగనుండెను.
విశ్రాంతిదమును చూచుకొని శ్రీ పంతులుగారు మిగుల వా
నంద పరకకులైరి. తతివారి మాఖములును వీరు సభలలో
వికాసవంతమై అత్యంత శోభాయమానముగ నుండెను. దీని
కంతకు శ్రీ పంతులుగారియందు పురజనులకు గల భక్తి ప్రే
మతె తార్కాణములు.

పద్దెములు చదువుట.

వ్యాండువాయిద్యములతో సభ ప్రారంభింపబడెను.
మృదంగాది వాద్యములతో గాత్రపుటాట కొంతసేపు
అయిపిమ్మట ఇంతలపాటి దీక్షజామూర్తి. బి. ఏ (ఆవర్ణ)
బి. యెల్ గారితోకూ, శోన వేంకటరాజుకల్యాణగారితోకూ, బలి
శేఖర్ లక్ష్మీకాంత కవిగారితోకూ ముక్కుకంటి గురవయ్యగారి
చేతను కదియింపబడిన పద్యములు మిగుల ప్రాశస్యముగ చదువ
బడెను. పద్యములకు కంచిచి వారందఱు శ్రీ పంతులుగారి ను
గుణ పుంజులను, స్వార్థర్యాగమున, జీవారాధన తత్పర
తన, ఆంధ్రమాతయందలి గాఢాభిమానమును గురించి బహు
చక్కగ వివరించిరి.

ఉపన్యాసములు

అనంతరము రామస్వామిగుప్తగారు, జి. ఆర్. యజ్ఞ
రామయ్యగారు, కొదాలి శివరామకృష్ణ రావుగారు, (బం
దరు) చీమకుర్తి బసవయ్యశ్రేష్ఠిగారు, అట్టటుంబరావుగారు
(వేట్రోలు) శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని గురించి మిక్కి
లిగ కొనియాడిరి. మాతలపాటి నరసింహము నాయుడుగారు
తాముచేసిన గాంధీ, వివేకానంద. మున్నగు భారతవీరుల ప్రతి
మలను శ్రీ పంతులుగారికి బహుమతిగ సమర్పించి తమ కృతజ్ఞ
తన తెలిపిరి.

ప్రత్యుత్తరము

అనంతరము శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు తమ
సమాజమృదువుగుర్ వాగ్ధాటితో నిల్లు ముచ్చటించిరి.
అక్కలారా! నా జీవితములో నీ దినము చాల ముఖ్య
మైనది. నేనీ యెన్నికలలో జనమందుటకు ముఖ్యముగ ద్వీపా
వాక్యల్యమే కారణము. నాయందు వెళ్ళు లోపములు గలవు.
నా లోపములు వాకు బాగుగ తెలియును. వానిని కత్తికొలిచి
దిద్దుకొనుటకు ప్రయత్నింతును. వాకు ముందు కావన నిర్మాణ
సభలో మన ఆంధ్రులు చాల పనిచేసియున్నారు. మహాశక్తి
సామర్థ్యములతో వారు పనిచేసినందున నేను వారిలో సమా
వముగ పనిచేయగలవా యని భీతిగలుగుచున్నది. అయినను
నా శక్తికొలిచి నేను చేయుదును. నేను చేసిన సేవ అత్యల్పము.
నామిత్రులు చెప్పిన విషయములలోను, పద్యములలో (వాసిన
విషయములలోను నేను కల్యాణమునకైనను అర్హుడనుగాను
నేను పనించినది గొప్ప భారము. దీనిని సమర్పించుటకు నా
ఒక్కని చేత గాదు. ఇదివరలో కావన సభ్యులుగనున్న రామ
చంద్రరావుగారు శ్యామలి గుల్పారావుగారు, పేర్రాజుగారు,
గంజాం వేంకటరత్నంగారు చాల కృషిచేసియున్నారు. వారికి
అయా జిల్లాలవారు తోడ్పడియున్నారు. అటులే మీరును
వాకుతోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ సమయమున రాజకీయ విషయములను గురించి ను
చ్చటించుటకు ఆవకాశములేదు. ఇంగ్లండులో నిప్పుడు మన
జేతను విషయమై గొప్ప చర్చ జరుగుచున్నది. మాంటేగ్యు
గారు మనకు కొన్ని సంస్కరణములు చేయదలచి వారు. శ్రీ
రామచంద్రరావుగారు మున్నగు మన ఆంధ్రవాంతులు మన

కొడుకు ఇంగ్లండులో చాల ప్రయత్నములు సలుపుచున్నాడు.
మనకు త్వరలో స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించుటగాక యని కోరు
చున్నాను. నేను మీరొనర్చిన యీ మహాగౌరవమునకు ఆ
ర్హుడనుగాను. నేను పూనిన కార్యము సఫలమగుగాక! యని
భగవంతుని వేడుచున్నాను.

పూలహారము

అనంతరము గామవాణ్యముగారు వేంకటప్పయ్యగారి
గుణగణించుటకు చెప్పి ఒక పెద్ద పూలహారమును శ్రీ పంతు
లుగారి కంఠమున నలంకరించిరి. మ. శే.మాతర భక్తులతోను,
ఆంధ్రమాతకు నమో అను భక్తులతోను సభ జరుగదముగ
మరిగెను.

ఈ రోజు యొక జనుప్రదముగ జరుగుటకు గొల్లపూడి
రామవాణ్యగారి యొక్కయును చుట్టి వేంకటసుబ్బయ్య అను
రాల బసవయ్య గారునునుగుర్తకుల యొక్కయు శ్రద్ధా
భక్తులనిచెప్పుకచ్చును. చెన్న పురనుండి ప్రత్యేకముగ నీవేసుక
నిమిత్తమై వివిధరకముల పుష్పహారములు, కుసుమగుచ్ఛములు,
వివిధఫలములు తెప్పించి విరివిగ పంచివెట్టబడినవి. పాశ్చాత్య
వర్తకుల ప్రకారము భుజించువారలనును తగిన యేర్పాటులు
చేయబడినవి.

శ్రీ వేంకటప్పయ్యగారి కంతయు వివిధ పుష్పములతో
నలంకరింపబడెను. సభానంతరము గ్యానులైట్లు, బ్యాంకు
వాయిద్యములతో శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి నూతనో
చుచు వారి స్వగృహమున ప్రవేశము గావించిరి.

ఇంకొక వింగు

3-వ తేదీని ఉత్తర హైస్కూలు భవనమున రామ
పూడి నివాసులగు మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారును వారి
సోదరులును గలిసి బ్రాహ్మణేశ్వరుల పక్షమున సెం ఆల్పా
హారవిందును శ్రీకొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి కొసంగి
తమకు వారియొక్క కృతజ్ఞతకు తెలియజెప్పిరి. వాటి
విందుకు పురప్రముఖులందఱు రూపొందిరి శ్రీ వేంకటప్ప
య్యపంతులుగారియందు బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేశ్వరుల
కును నీప్రాంతములందు సమానగౌరవము భక్తియు గలవు.

భారతీయ రాయబారములు.

కాంగ్రెసు సంశ్లేషణ మునందలి యొక సభ్యుడువారై
10 తేదీని లండను నగరమునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

ఈ వారమున మేముగారి, ఇతర సంశ్లేషణములు
గాని యెట్టివిని చేయలేదు గత మంగళవారమునాడు 21,
కాంగ్రెస్ కోడ్లలోనున్న నేమనూ ఇండియన్ సంఘము
వారిలో అల్పాహార విందోసంగబడెను. ఇంకులకు మే మాహ్య
నింపబడినను, అచ్చటికి బోలాలకుంటిమి తరునై న దినములకు
బూర్యము బీనెటయ్యగారు స్పాట్టులాండు జేతమునకు
బోయి భారతజేతమునుగూర్చి ఎడింబరో, గ్లాస్గో నగరము
లలో రెండు ఉపన్యాసముల నిచ్చెను. ఇవి ఉద్యమ వ్యావస
మునకు తగిన సమయము కాదు. వా యందు స్పాట్ల మెర్సెంటి
సంఘమేర్పరుపబడినది. మే మందఱు ముగి సాక్ష్యము నిమిటకు
మిమోరాండమున కయినచేయు చున్నారము బీనెటయ్య
గారి యొక్కయు మితవాదుల యొక్కయు మిమోరాండము
లచ్చొత్తించబడినవి. మిమోరాండములమృలోనున్న వి సం
ధ్యత్వరసహాయములయందు శ్రీ పార్వభౌమునకు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు
శిర్కావానుగుణ్యముగ నొక విజ్ఞాపనము సెంకలెనని యో
చించుచున్నాము. ఇంకులకు ముందుగా వారి అకురుతి సొం
దు టవసరము; తక్షణమే యిందులకు దరఖాస్తు నంపుచున్నా
ము. 20వ తేదీనిగాని 21-6 తేదీనిగాని సంధ్యత్వరము లతి
రమణీయులుగ జరుగును.

బాయంటుకమిటీ ఆగస్టు మాసాంతమునకు తమ పనిని
పూర్తిచేయవలెనని తొందరపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.
రాజోపు కొన్ని వారములలో అంతరంగిక సమస్యలు చర్చి
తములగునపుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వము తొలగవచ్చునకు వనం
తులు వివరమృచున్నవి. ఇది నిజమగునెవల మంటూగుబిల్లు
మటియొక సంవత్సరమువఱకును ఆపివేయబడు నేనూయని భయ
మగుచున్నది. ఇట్టిస్థితి కలగకుండగ సాధ్యమగునెవల ప్ర
యత్నింపవలెనని మంటూగుగారు కుతూహలై యున్నాడు.
ఏమిజరుగునో చూడవలసియున్నది. ఆంగ్లజేతసమస్య లతి
క్లిష్టములుగ నుండుటచే, విరాండు సమస్య మున్నగు సమస్య
లేవిధముగ పరిష్కృతములగునో యూహించుట కష్టసాధ్య
ము. ఇచ్చటి గాలి మనోహరముగ నున్నది. మేముందరము
కుఱుముగా నున్నాము.—బొంబాయి కానికలకత్తె.

సాహిత్య వార్తలు

ప్రజ్ఞాదనాటకము:— అల్లూరు కృష్ణవరం మందిరమునకు కృష్ణవరం కథనాటకము అల్లూరులో ఆగస్టునెల 10 వ తేది ఆదివారం, ప్రజ్ఞాదనాటకము ప్రదర్శించెను.

గ్రామపంచాయితీ:— అనంతపురము జిల్లాలోని బెజులపల్లి గ్రామమున యూనియన్ పంచాయితీ సేకరణకు టిక్లె పద్మవతియని చెప్పి పురి దొరతనమునకు ప్రకటించిరి.

అప్పయ్యదము:— చిల్లరపాళెమల రేవు విశేషములను మును శేవు. కొండకాటలవా రిందలకు పోవుచున్నారని తెలియచున్నది.

తంత్రివార్తలాలకృష్ణమగుట:— బొంబాయినుండి లండను నగరమునకును లండను నగరమునుండి బొంబాయికిని జరుగు తంత్రివార్తలం బాలకృష్ణ మింకను దగ్గలేదని కాళాధికారి తెలిపెను.

గవాయి ప్యా రాసాహెబుగారు:— శే.టి (6-8-19) రాత్రి 9-30 గంటలకు విజ్ఞాపనా పురమండలమున కలకత్తా నగర రాష్ట్రపురము గవాయి ప్యా రాసాహెబుగారి పాటకటికి జరుగును.

చెన్నపురి రయితువారి భూస్వాముల సంఘము:— ఈ సంఘమువారి వార్షిక కలహనము ఈ నెల 7-వ తేది గురువారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు చెన్నపురిలోని పచ్చపూలలో జరుగును. పెక్కు విషయముల చర్చించబడును.

ప్రేమను కూర్చి పునస్సాధము:— చిత్రాధిపతి పాతకాలమునకు కలకత్తా నగర (శ్రీకృష్ణ) రాత్రి పాతకాలమునకు ఈ నెల 15 వ తేది గురువారము సాయంత్రము 6-30 గంటలకు ప్రేమను కూర్చి సి. కెల్వరాజు మొదలగువారు రూపకమునొనెదరు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము. ఎకనామిక్సు డిప్లమాకురీతి.

ఈ క్రింద వివరించిన సంఖ్యలనా సహకారమునందు జయముపొందిరి.

- 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15

ఆంధ్రదేశ జాలభటసంఘము:— ఈ సంఘము యొక్క కార్యకర్తలను గూర్చియు, ఉద్యమకార్యములను గూర్చియు చేయవలసిన పనులనుగూర్చియు, యోచించుట కి నెల 10 వ తేది ఉదయం 8 గంటలకు బెజవాడ రామమోహన ధర్మగృహాలకు భవనమున సభ జరుపబడును. ఆసయమునందు భటుల దిక్కులను గూర్చియు యోచించబడును.

కృష్ణాజిల్లా రయితులసభ:— “ఈ నెల 8-వ తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గుడివాడలో కృష్ణాజిల్లా రైతుల సభ గా భూమిరాజా వెంకటపతిరాజుగారి ఆధ్వర్యమున జరుగును. గా. కొండ. వెంకటప్పయ్య పంతులు గారును వచ్చెదరు. వేలకొలది రైతులను నితర ప్రముఖులను విచ్చేసి సభోద్దేశముల తెలిపించు ప్రార్థనలు”.

జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములకు ఎగుమతి:— తెలిగ్రాపు తెలిపాను సామగ్రము, నేనలకు కావలసిన కొన్ని సామగ్రములకు రేపు రేక్కినవాని నన్నిటిని జర్మనీకిని జర్మను ఆస్ట్రీయాకును ఎగుమతిచేయుటకు రై నెస్సులు అందరికిని యియ్యబడునని కలకత్తా కృష్ణానగరము ప్రకటించెను.

తాతాఇండస్ట్రీయలు బాంకి:— ఈ నెల 4-వ తేదిని లోక్సభ తాతాకంపెనీవారి బాంకి ప్రారంభించెదను. సభజరిగినది సభకు చాలమంది వచ్చిరి. కేరళకులకు భవనమున ఛేయిటకే ఈ బాంకి ముఖ్యముగా ఏర్పరచబడినది.

జమీందారుల యాదార్యము:— నూజివీడుకు విశ్వము సరిగా నందుటకు కావలసిన జనలకు చాల యిబ్బంది కలిగినది. వెంటనే పుయ్యూర, మిర్జాపూరం, ఎలకుల జమీందారులు స్వయంధ్రి యిచ్చింది అధికారులకు ప్రాసీ వారమునకు 600 బస్తాల విశ్వమును తెప్పించి ఏమియో భయపడకుండా అనుభవకే విక్రయించుచు ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులైనట్లు స్పష్టపరచుచు తంతివార్తను పంపిరి.

విషజ్వరము రాకుండా నివారించుముందు:— ఓలియన్స్ మిమి 2 (ద్రాక్షలు, లిక్విడ్ ఫార్మాల్డైన్) మిమి 1 (ద్రాక్షలు, విటమిన్) రెండింటికీను 1 బెస్ట్ బిని సమీక్షించుచేసి కేటునుమలుపై కొన్ని మార్పులు చేసుకొని తరువాత కాసన మాయమండిన విషజ్వరము తగులదని చెప్పి పురి వైద్య సంఘమునకు నిర్ణయించిరి. ఇంగ్లీషు పండుల నమ్మనా రుకై ననునాడ వీనిని సులభముగా తయారుచేసి యిచ్చెదరని ప్రకటించలేదని చెప్పి పురి హెల్త్ ఆఫీసు గారు మాకు ప్రాసీ.

ఒక సవరణ:— చెన్నపురి సమావేశమునందున్న వందల ముల కేటలలో విషజ్వర నివారణమునకు స్వచ్ఛంద సేవ జాన రింట్ గోపాల్ రావు పాపాయి దాక్షులు యు. రామారావు గారిని కలసుకొనలేదని ఈ ప్రకటించిందినది ప్రకటించబడినది. గా. అల్లుగారి కార్మికులకు అన్నాపిళ్లపేటి 97-వ గృహమునందున్న నిమ్మకాయ్యధారక సంఘమునకు కార్యదర్శి, ఎం.ఆర్. జయనాథంగారిని కలిసికొనలేదని ప్రకటించగోరుచు కార్యదర్శి మాకు ప్రాసీ.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయ సభోపసంఘము:— ఈ నెల 10-వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు చెన్నపట్టణములో ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్తలసంఘము ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘమువారి సభ జరుగును కృష్ణామి (1, రాష్ట్రీయ సభను గురించి నివేదనలు. (2) అనంతపురము సభలో చర్చనీయమైన చితురీర్థములు. (3) రాష్ట్రీయసభకు ప్రతి నిధులను యెక్కుకొనుట. (4) అనంతపురము నితర విషయములు విచారించబడును.

పంజాబునాయకుల శిక్షలు:— పంజాబు నాయకులకు విధించబడిన యాభిమాన్విహితరవాద శిక్షలను తగ్గించి వారి సాక్షులను విశేషముకొనుట కియ్యబడిన పుత్రపులను గూడ బద్ధపరిచిందులకు వారితనమునాటి వారి కుటుంబములవాడు చాల కృష్ణాగారి పరికృష్ణలూలు, రామభుజ దత్తు, యశవంతుగార్లు వెంటనే విడుదలచేసిన గా. పంజాబు ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగదు. వారు యెక్కువకు నిర్దోషులని పంజాబు ప్రజలకు సంపూర్ణ మగు విశ్వాసము కలదని యొకరు ప్రకటించు ప్రకటన ప్రాసీ.

ఉద్యోగములు.

స్వామి కన్నప్పగారికి:— మఱియొక నెలలు ప్రివిలేజీ సెలవియ్యబడినది.

మ. జే. వెంకట శారాయణ నాయకు గారు లాండు రివిన్యూ డైరెక్టుగా నియమించబడిరి.

మ. ఎన్. నరసింహ రావుగారు తిరుమనాల్లి జవరలు ద్యూటీ డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమించబడిరి.

మ. ఎన్. విశ్వనాథ రావుగారు అగ్రికల్చరలు డైరెక్టురుకు వెంకట అనంతపురం చెన్నపురికి బదిలీయబడిరి.

మొసలిలో పోరు:— బర్మాలో మెర్థూయిజిల్లాలో లిగతాంగు గ్రామమున యిద్దరిన్నదమ్ములు పెదవీరులను పీరిలను పట్టుమిందిరి. ఒక ముసలి పెద్దవాని కాలుపట్టుకొని నీటిలోనికి దిక్కిన. వెంటనేవాని తమ్ముడు 18 మీద వాడొక డి కర్రను పట్టుకొని నీటిలోనుండి రెండవవేలితో అన్న గారిని లాగుచు మోసలిలో పోరాడనాగెను. మొసలికండ్లలో పాడు తనవని తమ్ముడు చెప్పగా అన్న మొదట మొసలిలోనికి చేయిచెట్టెను. అదికరతినెడి. రెండవసారి దానికనులను ప్రశ్నతో పొడుగుగా నది వదిలివేసెను. అంతట తమ్ముడు తన సోదరుని దిరిజిల్చి పిమ్మట మరాయాక కొనిపోయెను. అచటవైద్యకాలలో సరిగి కాలు నరికివేయబడెను. అరికికి నయమగుచున్నది. ధైర్యకాలియగు తమ్ముడికిగల బహుమాన మియ్యబడును.

వై. నారాయణగారు, చెన్నపురి దొరతనము వారి ఆదరణ:— చెన్నపురి హోటల్స్ కు ఎదుట ప్రైవేటు రైటింగు పాఠశాల నెర్పడిన వజ్రమును అంధ్రదేశీయులకు వై. నారాయణగారిని చెన్నపురి గవర్నరు కలెక్షరుకు ప్రభువుగారు ప్రైవేటురైటరు స్వతంత్రగా నియమించిరి. మరియు “ప్రైవేటురైటరు-ఇం-ఆర్-టి-టు-హోటల్స్ రెస్టోర్, 2-గవర్నరు-అఫ్, మదరాసు” అని నారాయణగారు ప్రకటించుకొనుటకుగూడ గవర్నరుగారు నారాయణగారి కనుమతి జానంగిరి. ఇట్టి గౌరవమున కిదివరకు భారతీయులకు ప్రైవేటురైటరు పాత్రము కాలేదు. నీసే మొదటి వాడెను. నీ నియమ కథికోత్సాహము నందుచుంటినని నారాయణగారు మాకు వ్రాసి గవర్నరుగారి పుత్రులకును నకలుగూడ పంపిరి. ఆపుత్రువునందు “ఉదక మండలము 1-8-1919 అని ఆరంభమునను (సం) కే. జి. గోల్డీ (మేజరు) గవర్నరుగారి సైనిక కార్యదర్శి” అని అంకితమునను గలదు.

ఇష్టాగోష్ఠిసభ:— ఆగస్టునెల 10-వ తేది ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు బిదికోడ్లనందున దాక్షుల ముఖ్యమంత్రిగారి బిదిహాసునందు ఇష్టాగోష్ఠి సభ జరుగును:— దాక్షుల ముఖ్యమంత్రి, సర్. పి. ఎన్. కలనాయయ్య, మా. రామనాథరాజు, దివాన్ జనాదత్తు. ఎల్. పి. గోపంధ రాఘవయ్య, మా. రావు బాదరు బయ్య సరసిం హాస్వంకర్, మా. బి. వి. నరసింహయ్య, దివాన్ జనాదత్తు. పి. కేశవరెడ్డి, రావుజనాదత్తు. డి. రంగారావు, భానుబహదరు ఎం. పి. కుర్దినుబాదుసాహెబు, మహమ్మదు సబ్బూల్లా బాదుసాహెబు, ఎన్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు, డి.వి. వేంకటాచయ్య, డి. ఆర్. వేంకటాచయ్య కార్మి, డి. వి. మాధు కృష్ణయ్య, డి. పి. నరేంద్ర, పి. రాజగోపాలాచారి, పి. సి. శేషారావు, ఎన్. గురుస్వామి శ్రీకృష్ణ, డి. వి. గోపాలస్వామి మొదలగువారు, డి. ఎన్. అరండేజు గార్లాసభకు వచ్చెదరు. సభవారిచర్చ రహస్యము. పురికా విశేషములకు ప్రవేశము లేదు.

బుదిపోటు.

హారాకు 10 మైళ్లలోన్న వడ కాళి గ్రామమున గరికినివారమునాడు రాత్రి 8 గంటలకు 12 గురు బుదిపోటు దొంగలు లోకలితో రింపులను పగులగొట్టి యింటిలో పోరబడి యింటివారిని బాధించి భవనములను గాలించుచుండగా వారికి నాకలగానుండి ఓడ్డుదొంగలు కేకలు వేసెను. ఆ గ్రామమునందున్న వారు కొందరు నిహాయము చేయి. అంతలో పోలీసు భటులవచ్చుచుండ పరిచి. పోలీసుగారి సహాయము వల్లను ఎవరి కాళివారాకే జయ అని అరయచు పారిపోసాగిరి. ఊరివారు వారిని తిమ్మి. దొంగలు కనిపెట్టుచు వారిని చంపితిరేకతో కొట్టిరి. రెండవక కనిపెట్టుచు దొంగలలో నొకనిని యింటిలో పట్టుమీద పాడుమటచేచుచు క్రిందపడి ప్రాణములను వదలెను. ఈ ప్రకారముదొంగలు పట్టుకొనిపడిరి. రిక్కిన దొంగలు పారిపోయిరి. గ్రామస్తులలో కొందరికిగూడ చెప్పుబడిగిరి.

నాయకయ్యను బుగారీ దెసపతి)గా సంపాదకుడగు పంచకాళి బాసర్తి గారిమీద కలకత్తా విద్యాలయపు యాజమాన్యము క్రిందనున్న హోటల్ ఇక్విస్కయ నుగా నాథులు ఖర్చి గారు పంపుచున్న దావాచేయదలచిరి-వ తేదిన చీఫ్ మెన్డెన్సి మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో దింఖాస్తుచేసెను. దింఖాస్తువా రా ఎనికెరిగియింద లేదనియె అనుభవముఖర్చి వ్రాసె కయిలన సరిదువ్యగయను సంపాదించెనియునా నుపతి) దొంగ మోహించుచు వ్రాసెనట మేస్త్రేలుగారు కేసులో సమములు జారీచేసిరి.

శ్రీ మెలవరం జాలభారతి సమాజమునకు బెజవాడలో ఈ నెల 9 వ తేది శనివారం రాత్రి దౌపతివస్త్రాపహరణ నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.

టిక్కెట్ల వివరము:— రిజర్వ్ డి. 2, ఇంటర్మీడియట్ 1-8-0, మర్చి 1-0-0, బెంచరు 0-8-0, చాప 0-4-0, కరాయిగ్రామములు టిక్కెట్లకొరతమునగా సాము పంపిన యెడల, వారికి గాను సీట్లు రిజర్వ్ చేయబడును.

కే. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

ఉత్తరరామచరిత్ర

విమర్శన విమర్శనము

I

శ్రీయుతులగు రాజా మంగళేశ్వర ఘోషరావు బహుదరులు, తా మంగళేశ్వరరావు యుత్తరరామచరిత్రమైనది, సాహిత్యపరిషత్తువారు సమీక్షించుచున్నందున సమాధానముగా నీ క్రిందిభాగమును ప్రకటించుచున్నాను.

మహారాజశ్రీ జయంతి రామయ్య పంతులువారు తమ యాంధ్రసాహిత్య చరిత్రమునకు 7-వ సంపుటము, 5-వ సంచికయందలి 353-వ పుటమొదలు 362-వ పుట వఱకు సమీక్షాత్మక ఉత్తర రామచరిత్రాంధ్రకథనమును విమర్శించుచుండ బ్రాహ్మణముగా నభిజ్ఞానకాకుంఠలముయొక్క యితి వృత్తికల్పనము నభివేషించుచు,

“శకుంతలాపరిత్యాగమునకుఁ గాళిదాసుఁడు కల్పించిన యుపపత్తికంటె నిదియే (సీతాపరిత్యాగోపపత్తియే) బాగుగ నున్నదని మా యభిప్రాయము..... కాళిదాసుఁ డీ కథను (భారతకథను) మార్చి గర్భిణిగా నున్న పుడే శకుంతల దువ్యంతునియొద్దకి వచ్చెననియు, నామెకు సాయముగాఁ గల్గెననిచే, బంపబడిన కణ్వకవ్యమున, గౌతమియను వృద్ధతాపనీయుఁ గూడ నచ్చిరనియు, వీరందఱు నెన్నివిధములం జెప్పినను నెఱుంగి సందేహముఁ బ్రకటించినను గూడ దువ్యంతుఁడు శకుంతలను దా నెఱుంగననియే పలికి జెడలగొట్టెననియుఁ జెప్పి గాంధర్వవివాహము దువ్యంతుఁడు మఱచిపోవుటకు దుర్వానుశాసనము నొక యుపపత్తిని గల్పించెను. ఇది లోకానుభవమునకును, గావ్యసరళికిని విరుద్ధమని మా యభిప్రాయము. గాంధర్వవిధిచే శకుంతలను దానుగూడిన కొద్ది నెలలకే యా సమాగమమును మఱచిపోవుట యసంభవము. శకుంతల చేతను, గల్గెననిచేతను బోధింపబడియుఁగూడఁ గణ్వశ్రీమమున జరిగిన వృత్తాంతమును బొత్తిగా మఱచిపోవుట మిక్కిలి యసంభవము. దువ్యంతుఁడు నిజముగా నీవృత్తాంతమును మఱచుటయే సత్యమయినయెడల నతనియందుఁ బ్రమాదము నాకోపింపవలసియుండును. ఆకోపించినయెడల నాతఁడు ధీరోదాత్త నాయకుఁడు కాఁజాలఁడు. దీనికంతకును దుర్వానుశాసనము తగిన కారణము కానేరదు. లోకానుభవమునకు విరుద్ధమయిన యమానుషచర్యల నుపపత్తిగాఁ గొనుట, వైఁ జెప్పినప్రకారము పురాణానుసారమునైన నై యుండవచ్చునని కావ్యరీతికి సరిపడదు. కావ్యమునందలి కథాసన్నివేశము యుక్తియుక్తముగను లోకానుభవమున కవిరుద్ధముగ నుండవలయును.”

అను నీ వ్యాసమున రెండు విషయములు శోచనీయములై యున్నవి. అందు మొదటిది ప్రాచీన మహాపండిత మండలిచే మహాకవి యని జేరుఁగాంచిన కాళిదాసు తనగ్రంథమున యుక్తియుక్తముగ నుపపత్తిని గల్పింపలేకపోయె నని నుడువుట. రెండవది ‘శ్రీః యద్దుష్కరం యద్దురాపం యద్దుర్గం యచ్చదుర్దరం’ తత్త్వం తపస్సాప్రభ్యం తపోహిదురతి క్రమః” మని యవర్ణనీయ మహిమతో వర్ణింపబడిన మహాతపంచే భవంబుగాఁగల మునీంద్రుల వాక్యములందు నిస్సారత నాపాదించుటయైనై యున్నది. మఱియు, నీ విమర్శకులచే సమంజసకల్పనా భరంభరంజన లిరుదము వడసిన భవభూతి మహాకవియుఁ దన యుత్తరరామచరిత్రమున ‘శ్రీః రాజికానాంహిసాసూనా మర్థంవాగనువర్తతే’ ఋషీణాం పునరాద్యానాం వాచమర్థోనుధావతి’ అనియు, ‘శ్రీః ఆవిర్యాతజ్యోతిసం బ్రాహ్మణానాం యేవ్యాహారాస్తేషుమాసం శయోభూత్’ భద్రాహ్మణానాం లక్ష్మీర్విషిక్తా నైతే వాచం విప్రుతాంవ్యాపారస్థి’ అనియు మహర్షి వాక్యముల మోఘములుగా నిరూపించి యున్నాఁడు. ఈ విమర్శకులచే ‘లోకానుభవమునకు విరుద్ధమైన యమానుషచర్యల నుపపత్తిగాఁగొనుట కావ్యరీతికి సరిపడదు’ అని గల్పింపబడిన యమానుషచర్యను (సీతయొక్క యంతర్ధానమును) భవభూతి మహాకవి రామోపచారమునకుపపత్తిగా దనరూపకములో వర్ణించి యున్నాఁడు. ఇట్టి విషయముల మహాకవులందఱచే స్థిరముద్ధితో ఋషీదేవతాదుల వాక్యములందు నిర్ణయింపబడిన యమానుషత్వము మన విమర్శకుల దృష్టికి నక్కఱకు రాక పోవుట మిక్కిలి యక్కఱము.

ఈ యాంధ్రకథనమునకు మూలకర్తయగు కాళిదాసు నందు మన విమర్శకు లాకోపించిన దోషమును సమాధానపఱచి, ఆపస్తావముననే వీరు ప్రకటించియున్న యుత్తరరామ

చరిత్రయందలి దోషములకుఁ గూడ సమాధానమిందే పొందుపఱచుచుంటిని.

(1) “అర్థోక్తి లోక సంశయించి” అనుటకు మాటుగ, “అని సగముపల్కి” అనియు, “చకితురాలనైతిని” అనుటకు మాటుగ “నాయుడలు వడఁకుచున్న” దనియు, “దర్శనీయము వెక్కువల” దనుటకు మాటుగ, “మాడవలసిన దింకను బాలగల” దనియు, నిత్యాదిస్థలములందు మాప్రయోగములకు మాటు పదములను నూచించిరి.

కథాకాచిత్యాదులయం దేవిధమయిన లోపమును ప్రదర్శింపకయే పాఠాంతర కల్పనములఁ జేయుచున్నచో వీని కంతకాలమునకైన నభిగ్రాసింపఁజాలదు. కావున దోషోద్ఘాటనము లేని యిట్టి విమర్శన మనమంజసము. “బుద్ధిశోక గుణమును, జీవ్యశోకరుచియు” ననునట్లు లాపాతము వారికి రుచ్యమైనచో నింకొకరి కింకొక పాతము స్వాదువై యుండును. దీని నిర్ధారణ మెప్పటికో తెలియఁజాలము.

మా విమర్శకులు తాము వచనరూపమునఁ బ్రచురించిన విమర్శనముననే “గ్రధితములై - కథాసన్నివేశము - ద్యోతిత మగుచున్నది - సీతావివాసనము - అనుష్ఠింపవలసినవచ్చును - ధర్మద్వైవిధ్యము - ప్రపత్తిమార్గము - సోపపత్తికము - చూడ యంగమము - మాతృక - మున్నగు క్లిష్టపదప్రయోగములను ఛందోనియమబాధకములేని సమయముననే కావించిరి. మా గ్రంథమునందలి యర్థోక్తి యను పదమునకే “సగము పల్కి” అని తెలిగించుట సరసమగుచో నీ విమర్శకుల “కథాసన్నివేశము, ధర్మద్వైవిధ్యము” మున్నగు ప్రయోగములెట్లుగా మారవలయునో పాతములే యూహించుట గాక!

(2) “సుశ్లిష్టమేతత్” అను వాక్యమునకు “దర్శనీయమిది” యని తెలిగించితి మనియు, “ఆర్యేణాస్మిన్” అను వచనము విడిచివైచితి మనియు విమర్శకు లభిప్రాయపడిరి.

“సుశ్లిష్టమేతత్” అనువాక్యమునకు “ద్రవ్యవృత్తే” అనియు, “ఆర్యేణాస్మిన్” అనుటకు “వల్లెనైస్సాత్” అని యుం గల పాఠాంతరముల ననుసరించి మే మంగ్రహించిన విషయమును విమర్శకు లెఱుంగక దోషాకోపణముఁ గావించుట సాహసమాత్రమై యున్నది.

“విరమవిరమ” అను నిషేధవచనముతో వాక్యమును బ్రారంభించినయెడల సరసముగా నుండునని విమర్శకు లూహించి తత్పారహస్యముం గూర్చి యెంతయో ముచ్చటించిరి. కాని యేదేని మహోప్పదము రాఁదలంచినప్పుడు దాని నాకస్మికముగా నివారించు వేళననగా ‘నఖలు నఖలు’ బాణస్పన్ని వాత్యోయం” అని యీ కాకుంఠలంబున నాశ్రమమృగముమై రాజా బాణప్రయోగ మొనర్చు సందర్భమున నుపద్రవనివారణార్థమై ‘నఖలు నఖలు’ అని నిషేధోక్తితో వచన మారంభ మగుట యుక్తియుక్తముగా నున్నది. ప్రస్తుతము చిత్రపట మందలి రాముని దుఃఖావస్థను సీత ప్రకటించుటచే రాముఁడు దుఃఖితవృత్తయంతఃకరణంబునై లక్ష్మణుఁడు పర్యవర్తనానంతలమున సీతవలెనే తన దుఃఖావస్థనే వర్ణించు నని యెంచి “వల్లెనైస్సాద్విరమవిరమ” అని లలితోక్తితోడనే నివారించినాఁడు. ఇది దుఃఖావస్థ యగుటచే సంభ్రమోక్తి యసంభవము.

(3) “జనకరఘరాజకులముల” అను పద్యములో వాక్యద్వయమునకుఁ గార్యకారణభావము స్పష్టపడుటలేదని విమర్శకులు తలంచిరి.

వీరి మతానుసారముగాఁ గార్యకారణభావ మవాక్యద్వయమునకు లేనియెడల నుత్తర కావ్యము కేవల పాదపూరణార్థమై విలసిల్లును గాని పూర్వవాక్యముతో సంబంధింపనేరదు. అర్థ సామర్థ్యమును బట్టియే-పూర్వవాక్యమునకు ఉత్తరవాక్యము హేతువై దీపించుచున్నది. దీనినే యాలంకారికులు కావ్యలింగాలంకారముగా వర్ణించుచున్నారు.

గుంటూరు బాలభట్టోద్వయము:—బుచ్చక. ప్రామ్నా... మాహాత్మా మానసి ములగు శ్రీ ముని కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి యాజమాన్యమున జూలయ 31 వ తేది నొక పత్తరగిది. మొట్టమొదట వేదా గుబ్బాబ్బయ్య బాలభట్టోద్వయము యొక్క మాభ్యోదేశములను గురించి, అంగీకార భావము నుపసంహరి తరువాత శ్రీ ఆత్మ్యంశి వెంకటరమణయ్యగారు తమ ఉద్వయమును గురించి అంగీకారము చక్కగా నుపసంహరించిరి. అటుతరువాత గుంటూరు మండల భారత బాలభట్ట సంఘ మొకటి స్థాపించబడినది. దీనికి శ్రీ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, వేదాగుబ్బాబ్బయ్యగారు, చట్టి నరసింహారావుగారు కార్యదర్శులుగను, నియమింతువదిరి. సభాధ్యక్షులు ఉపదేశముతో సభ ముగిసినది.

నైఋతులను దేర్చినవారికి గౌరవము:— యుద్ధమునకు నైఋతులను దేర్చినందులకు రావుసాహెబు చెరియనగారు మున్నగువారికి తిరునామ్మొగు రెసిడెంటుగారు ఈ నెలకి వ తేదీని దర్బారుచేసి చిన్నముల నొసంగిరి.

క్రొత్త పరిశ్రమ:— మానుమలో సర్ ఫెర్డంక్ నికోల్సును గారి యింటివద్ద జాం ఫ్యాబ్రికే నెలకొల్పుబడినది. ఇల్లింగును నుటిగాడు దానిజూచిరి.

విద్యాసాగరుడు:— కడచిన నెల 29 వ తేదీన గుంటూరు పురమందు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరుని వర్ధంత్యుత్సవము శ్రీ శ్యావతి వాణిమంరి రావు పంతులుగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. జరుగబడినది. అట్టివారి బాండ్లయ వేదా ముబ్బ వ్యాఖ్యానము ఆంగ్లమునను, వాలభట్టి నరసింహాచారి ఆంగ్లమునను, రెండూ సాహెబు (వి. ఏ) భాషిగాను ఆంగ్లమునను విద్యాసాగరుని పట్టుదల ఆర్థిగౌరవము, విశిష్టతా ద్వారా దీక్ష మున్నగు విషయములను గురించి ముచ్చటించి మనదేశమందు శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము గారిని వాఁతో పోల్చుచున్నది చెప్పిరి.

సిద్ధి పలుము. మా గ్రామమందు నిన్నటి దినం అనగా 31-7-19 తేదీన మా గ్రామం దిగడుచేటలో ఉన్న అంకశమ్మ జీతస్థానపువారు అతిధి క్రిందనున గ్రామధిజన బహు ఆనందం గా జరుపుచు మా గ్రామములో ఉండబడియును. శ్రీరామ మందిరములలో కర్పూరాదులు భజనపరులే యుంంగిరి. ఈ భక్తులను మహారాజరాజశ్రీ తరమధిర్వ దగు శ్రీరాం చిన్న గురువయ్యగారు పుష్పమాలికలచే నలంకరించిరి.— ఎస్. నుబ్బరామయ్య.

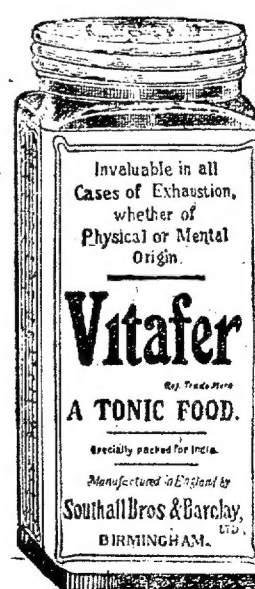
Latest Telegrams.

SIMLA, August 6. The death occurred here last evening of Mr. J. D. Dallas after a brief illness. The deceased was a well-known member of the Associated Press of India, a director of the Alliance Bank of Simla and a highly respected resident. The dance which was to have been given to-night by the Lieutenant Governor and Lady MacLagan has been postponed. The funeral takes place this afternoon at 4-30.

SIMLA, August 5. Total subscriptions for the new Indian loan upto the 4th August were Rs. 12,42,11,000 inclusive of Rs. 36,70,250 in the shape of war bonds.

CALCUTTA, August 6. At the Police Court yesterday Aziz Begg was charged by Mrs. Ellis, a European lady of Sudder Street with assault. It was alleged that the accused had been employed by the complainant as a cook for about two and a half years. He suddenly left her service and established a systematic boycott against her in the matter of getting servants. On the 26th July last he called at her house, demanded money, was rude to her and struck her several blows on the forehead with a clenched fist. After examining the complainant and a doctor, the Magistrate framed charges against the accused and adjourned the case.

The city Coroner yesterday held an inquest on the body of Mr. James Dyson who died in the Medical College Hospital on the 30th July. Mr. Dyson was stated to have been an engineer and was employed in China by one of the leading engineering firms. When the war broke out Mr. Dyson enlisted and he recently came to Calcutta and was put up at the Salvation Army Home when he cut his throat with a razor. After evidence was recorded the jury returned a verdict of death from natural causes.

Invaluable in all Cases of Exhaustion, whether of Physical or Mental Origin.

Vitafer

A TONIC FOOD.

Manufactured in England by Southall Bros & Barclay, BIRMINGHAM, LTD.

Obtainable from all High-Class Stores, Chemists, etc.

SPENCER & CO. LTD.,
Agents, MADRAS

గంధాలయ మహాసభలు.

నోటి ను

०२४०६

అ మ్మ క ము న కు 1710

డబ్బు, కాలిక్టర్.

Apply to- Dutts, Calicut.

ఫలివృక్షములు పూలసనులు !

ఏమి ఆశ్చర్యము. మన ఆంధ్రేశ్వరమున దొరుకునా !
 ఆపురాతనమైన మూడికాతి అంట్లును, నాసింజ, నామ
 చాలిమ్మ, టొంకాయ మొదలగు ఫలకాతియు, ఆపూర్వమున
 మల్లె, మెల్ల శేవంతి, చామంతి, నాడి, గులాబి మొదలగు
 పుష్పకాతి సమూహ, వేనవేళ చౌకX దొరకXలపు. నాటితమ
 వాసులును. (1708)

పి. వి. మాధవ రావు అండ్ బ్రదర్స్.

పాప పాపము. (కర్మము జీవము.)

ఫా॥పా॥ కలములు 1696

దశ రావండుగతు

பெரிய கையெழுத்து எழுதுவதற்கு உகந்தமானது.

పేనాబన రప్పించియున్నాము. ఒకసారి వాడిన యెక్కువకు నాడుగురు. ధర వరచమయి కలవకును. పేనా 1-కి 1.0-0, 2 కొడువానికి ట్రాప్టేజి ఐ.కాం. 6 కొడువానికి 1 పేనా ఐ.కాం. బనోవియూ (ట్రేడింగు కంపెనీ, సామల గారపేట, మద్రాసు,

పంటివెద్యము.

1564

శాశ్వత గిర్బా బహర్లు

12 కష్టజీవితం, బహుళ, పురాణం.

ఈ రూపై దొంగల ఏకారణము చేత ప్రభుత్వము వారి
 సేవలపై యుండిన గొప్పలేనొక ప్రీతియును, బలము
 ప్రభుత్వ పరిష్కార బాధక కట్టుబాధల బలమును నంగీకరింప
 ప్రభుత్వ బాధాదోత మామును, కట్టు ప్రాత్రకట్టును, ఇంకను
 పండితులబంధులైన అన్ని బాధితులను మారన ప్రత్యక్షానుభవ
 రూప మిక్కలి రిక్కుల వాల్లే కి విశ్వరూప ముండు తన్మ
 నుండును. ఇట్టి ఉయ్యెనొకటి గొప్ప ప్రతిభితులను

160 పురాణ పుస్తకము ఉద్దితము

అంతర్ముఖమున కార్జునుని మునుఁ జూచుట నా
 పాపముల కన్నియునును అంతరించుననెన నట్లు
 వచ్చును. ఈ శరణుఁజూచుచున్న ఆత్మగర్వము
 నును జూచుట కిందుకల్గునను నృపకారమును, ఆ
 శరణుఁజూచుట వచ్చును. ఈ శరణుఁజూచుటగా
 నామమును, సత్సత్వమును మే మే యింటి కుండు
 యు. మందును ప్రాప్తియెదము. (219)

బెద్దేశ్ (ప్రె) చుడెంకర్ గోవిందజీ.

అంతర్జాతీయ జానపదాలయం, 157, రాజ్‌కోట రోడ్, హైదరాబాద్

Billiards Table.

FOR SALE

Simpson's make in perfect condition complete with lights.

Apply to:

Hon. SECRETARIES.

MADRAS ANDHRA SABHA,

1 & 2141 Broadway, MADRAS

అంధ్రమహాజన సభయే, అంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయే, శ్రీమత్, 24, 25, 26 తేదీలందు, అనంతపురములో జరుపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ రెండు సభలను మనదేశ చరిత్రలో ఒకమండలిగ్గి సమయమున గమనోమా కానవచ్చును. అంధ్రదేశ వాతావరణ మంతయు, నూతన వాంఛలతోడను, నూతనా దర్శనముతోడను సుభించియున్నది. ప్రపంచము నంతయు నుగించిన స్వాతంత్ర్యాలిలావయే మన యాంధ్రులను కలవరపరిచినది. పండితుల పాపరుణము, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరతలను నందఱు సొక్కయ్యుత్సాహముతోడను, సొక్క విశ్వాసము తోడను, నూగులాడుచు స్వీయ వృద్ధికిని జాతీయ విప్లవభావమునకును, నవకాలమును ప్రోత్సహమును జొనగు, రాజ్యాంగ రేఖనమునకై యందోళనము నుండసాగిరి. కృషి లండలు, శత్రుప్రభుత్వవ్యవస్థలని తామేనిర్ణయించుకొనఁజూతులను సిద్ధాంతమును తృప్తికలుపువా రంగీకరించి, భారతవర్షపు కృషిపాలన సంస్కరణ విధానమునకు బూనిరి. ఈ విధాన మేరిరిని ఉండవలయునని నిర్ణయించుటకు జేరియి. లండలు గాఢముగా విమర్శించుచు చేయుచున్నారు. సంస్కరణ ఫల భుక్తిగ మనమునకై ప్రజలందఱు సేయుచున్నందున సమయముననే, పాంచాల దేశమునందు తీర్మానములకు ప్రభుత్వ వ్యవస్థ లారంభింపబడినది. ఇందు తప్పిన మెరుదరియనను, ప్రజా విశ్వాసమునకు ప్రాశస్త్యమునకు నానందము లెందలతో కారాగారముల పాలులునాటి. అలాచన రహితులగు నవకాల కొద్దిపాటి యవకాల కృత్యములకు ఫలితముగా, దేశముల స్వాతంత్ర్యమునకును అత్యగౌరవమునకును భంగపరచుటకు రాష్ట్రద్రోహానాసనములు జేయబడినవి. స్థానికాధికారుల వ్యవస్థలను తీర్చుముగ విమర్శ చేసినందునకై ఎన్నియు వారాపతి కల అధికారుల యాగ్రహమునకు ప్రారేపి. సంపాదకుల లో కొందఱు కారాగార శిక్షలను మఱిగొందఱు (ప్రభుత్వమున, అనుభవించుటపై వచ్చెను. ఇట్టి క్లిష్టముగ రాజ్యాంగ స్థితికి తోడుగ జేయునందలి ఆహార పదార్థములు విశేషము అన్య దేశముల కనుమతి చేయబడుట కలదు. ఆ తరువాత, కర్మములు లేక సకలములు సరిగా ఫలింపక పోవుటకులనకు, అంధ్రదేశము నందలి చాల భుండులులలో కలవు ప్రారంభ మెనది. ఈ దుర్భిక్షమునకు జరిగా, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేషములు కొన్నిచోట్ల బయటపెడలి సంఘమయొక్క భాగ్యభివృద్ధి మన సభ్యభావమునకు గొంత గొఱింపించుచున్నది. అంధ్రమహాసభయే, అంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయే నిట్టి సంస్కర సమయమునందు అనంతపురములో జరిగి వున్నది. ఇట్టి సమయమునం దెవరు సభాభ్యుత్థులుగనుండు నప్పుడు ఎవరి వాగ్ధ్యములందు ప్రజలకును ప్రభుత్వాధికారులకును విశ్వాసముండును? ఎవరు మన సంస్కృతులను సామర్థ్యము తోడను, మనోలన శక్తితోడను గంభీర భావముతోడను విమర్శించు చేసగలరు? మన రాష్ట్రీయ సభాభ్యుత్థము నహించుటకు నప్పుడై న వారు బ్రాహ్మణులలోనే కాదు. బ్రాహ్మణేతరులలోను, తేరా? బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కక్షల పాలయిన మన యాంధ్రదేశమున అంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు మన యాంధ్రదేశమునందలి బ్రాహ్మణేతరులలో సొక్కరిన. సభాభ్యుత్థులగ నేయమించుటకులన మన దేశమునకు విశేష మయిన సేవ చేసి సారలము కామి? బ్రాహ్మణేతర నాయకులను గొంపించుటచే అనంతప్రతిష్ఠికిని యొగ్గు బ్రాహ్మణేతర సంఘములకై మైత్రీ సాహభూతిని సంపాదించినవారము కామి? సభాభ్యుత్థ గౌరవవిహ్నిములను, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల కొనుగొంటులేదను నందఱు బాసిన వారలను కామి? బ్రాహ్మణేతరులలో నిట్టి గౌరవమునకు అర్హులైనవారు చాలమందియున్నారు. కైత్యులలో చల్లగురుస్వామిశ్రేష్ఠి, నాళం వద్ద నాథము, కలకల కల్లక శ్రేష్ఠి గారలందఱి జేకపిలైక కార్యాలిలావు లున్నారు. దివాకొ చంద్రు కొమ్మిరెడ్డి మార్కెనారాయణ మూర్తి నాయుడు, దివాకొ బహద్రు కల్లు శేషమర్రిగ గడ్డకంటి జేకనవము బ్రాహ్మణేతరులలో నున్నారు. అనంతపురమునందలి ఆహ్వాన సంఘమునాకు, అంధ్రదేశమునందలి స్థానిక సంఘములవాగును బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభిలాషలలో సొక్కరిని అంధ్రరాష్ట్రీయ సభాభ్యుత్థులగ నిర్ణయించుటచేతి మనదేశమునకును మన సంఘమునకును, ఆ మోఘమైన సేవ చేసినవారగుదురు. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున మన దేశీయులు చేయు దీర్ఘానము కలననే అంధ్ర దేశమునందలి బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల సభ్యభావము పటింఠి దృఢముగ నెలకొల్పబడినది యున్నది. అంధ్రుల మారద్విషయ రాజ్యరంగిజ్ఞానమును రాజనీతియు నిట్టి జేకపిలైక కార్యమునకు సద్విమోచ జేయనను దృఢ విశ్వాసము మాకుగలదు.

యావద్భారత విభవము గ్రంథాలయ మహాసభ కన్య
కుల వహించుటకు ౨౦౦౦ సంస్థాన గ్రంథాలయము ౨౦
వ్యవస్థలు చే. ఎన్. కడప, ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. వి.
గా రంగీకరించిరి. 2. సెప్టెంబరు 20 ని గాని 30 గాని
సభ బహువచ్చును. సరియైన లేదో ముందు తెలుసుకును.
3. సభలో పాటు ప్రదర్శనమును గూడ జరుపుటకు ఏర్పా
దింపబడినది. అందులకు తగిన ఏర్పాటులను చేయు భారమును
వహించెదమని ప్రకటించుట గారే దయలో నూ చించిరి.
అయ్యికి వేరకుటములు త్యగాయన ప్రదర్శనము విషయ
మున తోడ్పడుటకు కోరబడినది. ప్రతినిధి కన్నులు మూసిన
నది ముందు ప్రకటింపబడు నని కార్యవర్గము మాట నాగినది.

మూడవ ప్రకటనలు.

అహోబిల సంఘాధ్యక్షులను రావులవాదకుల కలవల కన్వ
నుశ్రేష్ఠి గారు నిరాకరించినందున సామి వెంట్రాచలం శ్రేష్ఠి
గారందులకు నియోజింపబడి దానిని స్వీకరింప నంగీకరించిరి.
2. శుభ సందేబుల నెల 20, 21, తేదీలు గాని 27, 28 తేదీ
లనుగాని జరుగవచ్చును. తేదీలను స్థిర పరచి ముందు
తేలివెడును. 3. బెజవాడ వాస్తవ్యులను నూరి వేంకటవరసిం
హంగారధ్యక్షులను విమోచన నంగీకరించిరి. 4. మహాశభతో
పాటు గ్రంథ పదవిసమును గూడ జరుపుట నిర్ణయింప
బడినది. అందులకు తగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు అత్యుక్తి
వేంకటరమణయ్యగారు వారబడినవి కార్యదర్శియారు. వానక.

* * * *

స్వామి ఆంధ్ర పారస్రత సభ.

శివ ప్రకటనము.

శ్రీ. పి. లక్ష్మణరావు గారివ్యక్తుల వహించుట కంగీకరించి, (2) ఆరువ అంధ్ర గ్రంథాలయ సభతోపాటుగ నీ సభ గూడ జరుపబడును. (3) నాన నీ సభకు ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగ కట్టు పుట రియ్యవలసరములేదు. గ్రంథాలయ సభకు మూల మిచ్చిన చాలావని కావ్యసర్వ మూల వాసెను.

బొ : బాయి శేషాలాపనివారు

బొంబాయి కేసాలా శరీరవాహక తమ యిబ్బందులను తెలుపుచు ననేకదర్శనాస్తుల నంది. వారి జీతము మొదలగు వాటిని కూర్చి పోస్టుమెంటు జనరలు సంరక్షణముగ సొక ప్రకటనము చేసెను 1907 వ సంవత్సరముం మొత్తముమీద ఒకొక్క పనివానికి రూ 19-5-0 ల చొప్పున గిట్టివని ఇప్పుడు అనగా 1919 వ సంవత్సరములో నెలకు రూ 31-5-0 లు గిట్టుచున్నది. అప్పటి పనివారి సంఖ్య 584 ఇప్పుటి పనివారి సంఖ్య 846. అన్ని ధోరణులను బట్టి జీతముగాక ఇంగీను తహాలీకు వదిలిపెట్టువలన మరీవారును రూస్వముగా నూడ హెచ్చుగా మట్టుచున్నది. స్థితిగతు లిట్లుండ తహాలీదార్తాకు ల పనివారి సదుపాయమును చూడ నున్నారనుట లెప్పిరమని పోస్టుమెంటు జనరలుగారు ప్రకటించిరి. సామర్థ్యముగల పని వాండ్రకు గురుస్తావనుల నియ్యట కవకాశములు గల్గింపబడి నది. రోజునకు ఎనిమిది గంటలకంటె ఎక్కువపని తగులకుండ తగిన ఏర్పాటు లొనరింపబడినది. నిందు జీతముమీద సంవత్స రమున కొనమానము నెల వీయబడుచున్నది. వానికి ప్రత్యేక ముగ స్వసానులను కట్టించి ఏర్పాటులు ఆలోచింపబడుచు న్నది. వారి కందరికిని బొంబాయి నగరమునకు సమానమునం దొక గ్రామమున స్వసానులను నిర్మించి యిచ్చుట కాలోచ నలు జరుగుచున్నది. తహాలా పనివారు తమ యిబ్బందుల సొక ప్రతినిధి వర్గము ద్వారా తెలుకవలయు నని డైరెక్టరు జనరలు గారు కోరిరి. పనివాండ్రు యితరులకు ప్రతినిధులుగా నేర్ప రయిరి. డైరెక్టరు జనరలుగారు అందులకంగీకరింపలేదు. కాన నా కమాండేము జరుగలేదు. తహాల పనివారికంతగా యిబ్బందులు లేవుస్థితిగతులు మారినను జీతము లందుకులేగినట్లు హెచ్చింప బడినది ప్రస్తుతేమియ్యబడుచున్న యుద్ధపు మాజిరాలు తీసివేయ బడిన పిమ్మట మరల జీతములను హెచ్చించుటను గూర్చి ఆలోచన చేయవలగు నని డైరెక్టరు జనరలుగారు తెలిపిరి.

1695ఎ పాకెట్ గడియారము

మగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల
లోపుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఘోటా టెక్
కేనా క్లిప్పతో సహా బహుమానము ఇవ్వబడు
చును. గడియారము బహుమానమునో సహా
నెల 3-8-0. నూంబేరిగడియారం తోలునట్టు సహా రు. 6-0-0.
V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 6-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర సభలు

రాజ్యాంగ సంస్కరణాంధోళనము సత్యాగ్రహముతో నిశ్చేష్టత బొందినటులు కనుపించుచున్నది. సత్యాగ్రహము ప్రజలకును పాలకులకును వారి బలాబలములను వ్యక్తముచేసినది. లక్షలమంది జనులు ఉపవాసమును జేసి హరిభజనలుచేసి నిరంకుశధర్మమునకు బ్రతిఘటనమును వ్యక్తముచేసిరి. భారతీయుల తపోబలము పాలకజాతివారికి విధ్రమమును గలిగించినది. అసాధ్యమైన తపోబలము పురాణములందు దేవతలకు భీతిని గొలిపినటులు పాలకులకు భయభ్రాంతులను గలిగించినది. నిగ్రహ రహితమైన ప్రజలను శాసించుట కష్టమని గాంధీ మహాత్ముడు కనుగొనెను. పాలకవర్గము నిరంకుశాత్మములను బ్రయోగించి సత్యాగ్రహ బలములను భేదించుట కుపక్రమించినది. పత్రికా శాసనమును దేశసంరక్షక శాసనమును ప్రాతేశాసనములను మార్వలలాను ప్రయోగించి యధికారులు దేశమునందు ప్రశాంతిస్థితిని చూపులకు స్థాపింపగలిగిరి. కాని ప్రజలయందసంతృప్తి మాత్రము తగ్గలేదని ప్రజలతో కలిసిమెలిసి మాటలాడు వారలకు దెలిసియున్నది. అసంతృప్తికి, నిరంకుశచర్యలకు తోడుగ విహరితమైన కాల మానస్థితియును సంప్రాప్తమైనది. ఆవశ్యకపదార్థముల ధరలు పెరుగుచున్నవి. గంజాము విశాఖ పట్టణమండలములందు కఱుపు బాధ హెచ్చుచున్నది. పాలకులు సహాయమును జేయుచు ప్రజల బాధల నుపశమింపజేయ యత్నించుచున్నారు. శ్రీ విల్లింగ్డను ప్రభువు స్వయముగ గంజాము విశాఖపట్టణములందలి సహాయ స్థానములను సందర్శించుచున్నారు. ఇప్పుడు మాసమునకు కిరీ లక్షల రూప్యములను అన్నాతురులకు సహాయమును జేయుటకై పాలకులు వ్యయము చేయుచున్నారు. ఆహారపదార్థముల ధరలను నెగుమతి దిగుమతులను నియమించుటకై అధికారులుచేసిన ఏర్పాట్లు సీడకునులంచములకును సాధనములగుచున్నవి గాని సుఖమునకు సాధనములగుటలేదని ప్రజలు మొరలిడుచున్నారు. అధికారులను మరపించియొభ్రమింపజేసియొరహస్యముగ బియ్యము దాటుచున్నది. స్వదేశీస్థితి ఇటులుండగ నింగ్లాండునందు సంయుక్త సంఘసమక్షమునందు సంస్కరణ శాసన విచారణ జరుగుచున్నది. సంస్కరణ శాసన నానుకూలురు ప్రతికూలురు వారి వారి మతములను స్థాపింప గట్టి ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనమువిషయమై భారతీయులు వారి నిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుపవలసిన తరుణ మాసముగ నున్నది. ఈసందర్భ సమయమునందు గూడనున్న ఆంధ్రసభల భారమత్యధికమని ఆంధ్రలోకము గ్రహింపవలసియున్నది.

ఆంధ్ర సభలు.

అనంతపురమునం దాంధ్రసభలు రెండు వారములలో గూడ నున్నవి. భారతదేశ విషయ దశయందు గూడనున్న సభలు చర్చించవలసిన విషయము లనేకములు గలవు. ఆంధ్ర మహాసభకు ఎస్. వి. నరసింహారావు గార

గ్రాసనాధిపతిగ నుందురు. రాష్ట్రీయసభకు సభాధ్యక్షులు హరి సర్వోత్తమరావు గారొ మఱియొకరొ ఇంకను నిర్ణయముగాలేదు. ఈరెండు సభలు వేర్వేరు సభలుగ నుండవలయునా రెండును నొకసభగ మారవలయునా యను సంశయము నిర్ణయము గావలసి యున్నది. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు రెండుసభలను జేర్చుట యుక్తమని వ్రాసియున్నారు. ఆంధ్రోద్యమమునకును రాష్ట్రీయ సంఘోద్యమమునకును రాజ్యాంగాదర్శము నందు భేదములేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రాదర్శమునందు భేదము గలదు. ఆభేదమంతవరకుదత్తమండలవాసులను బాధించుచున్న ముందు బాధింప జాలదని సంస్కరణ విధానము వ్యక్తము చేయుచున్నది. శాసన కర్తలు ప్రజలు కోరిన ప్రాంతములందు గవర్నరు జనరలు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను నిర్మింపవచ్చునని శాసించిరి. ఈశాసనము రెండు సభల సమ్మేళనమునకు సాధనమైనను రాష్ట్రీయ సభ కేవలము రాజకీయసభగ బరిణమించునను నాటకము గలుగుచున్నది. నిజము రాష్ట్రములోని యాంధ్రసోదరులకు రాజకీయ సభయందు ప్రవేశము గలుగదను సంశయము బాధించుచున్నది. సర్వతో ముఖమైన యాంధ్రవ్యక్తి వికాససాధనంబులను జచ్చించుట కాంధ్ర రాష్ట్రీయసభ జాలదను నాత్యవణయును బయలుదేరును. కాని ఏటేటను రెండు సభలను నిర్వహించుటయందుగల కష్టములను బుద్ధిమంతులు గ్రహింపగలరు. రెండు సభలను ఏకముచేయుటయందుగల సాధక బాధకములను ప్రజలు నాయకులు యోచించి రాజకీయాంధోళనము న్యాపకము చేయుటకై పాటుపడవలసి యుందురు.

సంస్కరణ శాసనము

ఉభయ సభలకును సభాధ్యక్షు లెవరైనను సంస్కరణ శాసనము విషయమై యభిప్రాయములను దెలుపవలసి యుందురు. గత సంవత్సరమునందు మోంటుఫర్డు నివేదికము ప్రచురితమైనపుడు దేశమునం దంతటను జరిగిన రాజ్యాంగాంధోళన మాశ్చర్యమును గలిగించినది. సభలు, ప్రత్యేక సభలు, మహా సభలు, జరిగినవి. మోంటుఫర్డు నివేదికము తీవ్రఖండనమునకు గురియైనది. ప్రజల యందు భేదాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి. మితవాదులు జాతీయవాదులు దురహంకార పూరితములైన ఖండనములకు బూనుకొనిరి. ఇప్పుడా యాంధోళన వేమూల నున్నదియును దెలియకున్నది. ఇంగ్లాండునందు సంస్కరణ శాసనము విచారణ యందున్నది. మనదేశీయులు మానముద్రను దాల్చి యూరకుండుట విచిత్రముగ నున్నది. భారమంతయును రాయబారులపైదను వదలి దేశీయులు మిన్నకుండుట యభ్యుదయ సూచకముగాదు. సత్యాగ్రహులకు గాంధీగారి నిగ్రహము నిరుత్సాహమును గలిగించి యుండును. జాతీయవాదులకు కింకర్తవ్యతావి మూఢత్వమువలన నిరుత్సాహము గలిగియుండవచ్చును. తటస్థులకు దేశవిషమస్థితి నిరుత్సాహమును గలిగించియుండును. కాని విషమదశయందు దేశీయులందఱును నేకాభిప్రాయమును గలిగి సంస్కరణ శాసనమును విశాలముచేయుటకై ప్రయత్నించుట యవసరము. ఇంగ్లాండునందు సంస్కరణ శాసనము నిర్మితమగు సమయమునం దాంధ్రులును వారికర్తవ్యమును నిర్వహించుటకుబాటు పడవలసి యుండురు. ఆంధ్రమహా సభలయందు సంస్కరణ శాసనము పట్ల ప్రజలువారి నిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుపుటకై సకల ప్రయత్నము ములను జేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

నిర్బంధకశాసనములు

దేశాధిష్టములకు మూలములైన నిర్బంధక శాసనములను తొలిగించుటకై ప్రబలమైన యాంధోళన మవసరంబగుచున్నది. కాలముశాసనము వాడుకకు రానున్న కాలము సమీపించుచున్నది. శాసనమును రద్దుచేసెడిసూచనలు పొడసూపుట లేదు. వార్తాపత్రికలు చెల్లించిన ధరావతులు నిలిచియున్నవి. మార్వలు లాశిక్షలు కొన్ని తగ్గింపబడినను చాల భాగము నిలిచి యున్నవి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములేరూపమును దాల్చినను ప్రజల జన్మ స్వత్వములకు భంగము గలుగనటులు శాసన ప్రతిపాదన మవసరమని నాయకులు గోరుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనమునందు ప్రజానుమతమున నూతన రాజ్యనిర్మాణమును చేయవచ్చునని తెలుపబడినది. రాయబారుల కాంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘము సొమ్మును సమకూర్చవలసియున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘముపక్షమున రాయబారిగ వెడలిన చెంచయ్యగారికి ద్రవ్యసహాయము చేయవలసియున్నది. ఆపత్సముద్రంబున మునిగియున్న పంజాబు సోదరుల సహాయమునకై ద్రవ్యము వసూలు గావలసియున్నది. బొంబాయి వాస్తవ్యులు పంజాబు సోదరుల సహాయార్థమై 50,000, రూప్యములను చందాలను వేసినటులు తెలియుచున్నది. ఆంధ్రసభలుగూడ గల యనంతపురమునందు గాని, ఇతరాంధ్ర ప్రదేశములందు గాని ప్రచులన మగోచరముగ నున్నది. సందిగ్ధ సమయమునం దాంధ్రప్రజలు వారి కర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు బూనుకొని ఆంధ్రసభలను జయప్రదముగ జరిపి స్వీయ ధర్మమును నిర్వహించెదరని నమ్ముచున్నాము.

బియ్యము-గోధుమలు.

జనులు వారివారి దేశములందు పండెడి ధాన్యమును తినుట యాచారము. ఈ యాచారము వివేక యుక్తమనియును నొప్పుకొనవలయును. ఉత్తర హిందూ దేశమునందు గోధుమలు పండును. మధ్యదేశమునందు గోధుమలు వడ్లు పండును. దక్షిణదేశమునందు వడ్లు విశేషముగ పండును. ఉత్తరదేశము వారు రొట్టెలను మధ్యదేశమువారు అన్నము రొట్టెలను దక్షిణదేశమువారు అన్నమును తినుట వాడుకగ నున్నది. దక్షిణ దేశమునం దిటీవల విద్యావంతులు కొండఱు వరిఅన్నమునకు బదులు గోధుమ అన్నమును తినుట యలవాటుచేసిరి. ఈ యలవాటు దేశరోగ్యమునకు మంచిదని తెలియుచున్నది. బియ్యము దొరుకుట దుర్లభమనియును గోధుమలు సులభముగ దొరుకుననియును శ్రీమంతులు గోధుమలను వాడుట వలనను కొంతకు కొంతబియ్యము కలిపినచ్చునని యును న్యూ ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఆహార పదార్థముల నియంత్రణ మాయరుగారు బియ్యముకంటెను గోధుమలు సులభముగ లభించునని తెలిపినటులు ప్రచారక సంఘాధికారి వ్రాయుచున్నాడు. గోధుమల వాడుక శ్రీమంతులకుపయోగకరమైనను సామాన్యులకుపయోగము గాజాలదు. శ్రీమంతులైనను గోధుమలకును బియ్యమునకును ధరయందుగల తేడాను దెలిసికొనిన గాని వాడుటకు బూనుకొనరు. మాయరుగారు గోధుమల కేధరకు ప్రజల కందజేయగలరో తెలుపుట యవసరము. గోధుమ లెక్కువ పుష్టికరమును, ఆరోగ్యకరమును నగు పదార్థమగుటచే వీలైనవా రందఱును గోధుమలను వాడుకకు దెచ్చి యథాశక్తిని ప్రజోపశమనమునకు దోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాము.

పార్లమెంటుసభ: మాంటాగూగారి

ప్రత్యుత్తరములు

జాయింట్ కమిటీ ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు రాష్ట్రాధికారులు తమ ప్రతినిధులను హిందూ దేశ మునుండి సాక్షాత్కరింపుట కవకాశమియవలెనని, కలనల్ ఏజుగారు గోరిరి. రాష్ట్రాధికారులు ప్రభుత్వమునకు భిన్నులుగారు. అట్టితరీ, వీరు ప్రత్యేక ప్రతినిధుల సంపుటచే ప్రభుత్వపు కూడికకు భంగము కలుగును. సర్ మైకేలు ఓద్వయరు గారి సాక్ష్యమును తీసికొనుటకు జాయింట్ కమిటీ వా రిదివరకే అంగీకరించియుండెరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కింతకన్నను అనుకూలముగ ప్రతినిధి లభింపజాలదు. కలనల్ ఏజుగారి సూచనను మాంటాగూగారు నిరాకరించుట మిగల భావ్యముగనున్నది. రాలెట్టు బిల్లును గూర్చి మాంటాగూ గా రింటిను తమ ప్రాతినిధిప్రాయమును విడనాడకుండుట శోచనీయము. ప్రజలను విమోచన కరముటలో క్రొత్త నే మాత్రము సాటింపగూడదని మాంటాగూగా రిదివరకు వెలిబుచ్చియుండెరి. అట్టితరీ, దేశీయు లేక గ్రీకులుగ వలదు వలదనిన రాలెట్టు శాసనము నెంత త్వరలో దొంగించిన, దేశమునకంత శ్రేయస్కరము. మన రాయబారులు రాలెట్టు శాసనము తొలగింపజేసే తమ శక్తిసంతయు వినియోగింపవలసి యున్నది. లిబరల్ నాంప్రదాయము లలో బెంగిన మాంటాగూ గారు, ప్రజాభిప్రాయము నెక్కుడుగ గౌరవించి, సమాధానమార్గములను వినియోగించియుండిన హిందూ దేశీయుల కుత్సాహము గలిగెడిది ఇకనుండదు నను, తమ యభిప్రాయమును మార్చికొని రాలెట్టు శాసనమును రద్దు జరిపించుటకు, మాంటాగూ గారు బూనెదరను నాశన, భారతదేశ మింకను విడనాడలేదు.

ఆహార సమస్య: సర్, పి. సి. రాయగారి హెచ్చరిక కలకత్తా నగరమున సర్, పి. సి. రాయగారిచ్చిన యజన్యాసమును పేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసము, జీవనమున కొక ముఖ్యమార్గముగనిదివరకు గమనింపబడుచుండెను. కాని యూనివర్సిటీ విద్యకు రానురాను విలువ తగ్గుచున్నది. న్యాయవాదులు లేకకు మిక్కిలి యగుటచే నావృత్తిచే లాభముగలుగుట లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగములలో ఉన్న త విద్యనభ్యసించిన వారికిగౌరవప్రదముగ జీవనోపాధి గలుగుట లేదు. ఉపాధ్యాయ పదవి ఆకర్షణతముగ లేదు. ఆహార సమస్య రానురాను మిగల కఠినమగుచున్నది. సుప్రసిద్ధ రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు సర్. పి. సి. రాయగారు, భారతీయ యువకుల దృఢమజ్జాని సహించజాలక, తనదృష్టి సీసమస్యవంకకు మరల్చిరి. కేవల సాహిత్య విద్యనుండి, మన యువకులు తమదృష్టిని సారిశ్రామిక విద్యవంకకు మరల్పవలసిన తరుణ ము సన్నముయినది. దేశసంపదను పెంపొందించుటకు విద్యాపంతులు పనిబూనవలసియున్నది. రసాయన శాస్త్ర చరిత్రోధనము నికమిద మానినైచి, జీవిత శేషము నీసమస్య పరిష్కారమునకు వినియోగించెదమని, సర్ పి. సి. రాయగారు వాక్రచ్చిరి. వీరి నిష్కళింక దేశభిమానమున కిట్టి నిశ్చయమే నిదర్శనము. ఆహార సమస్యను కరిష్కరించుట కెట్టి మార్గముల నవలంబించ వలయునో, మరియొ యుజన్యాసమునందు నివరించెదమని, వీరు వాగ్దానము జేసిరి. ఆ యుజన్యాసముకొరకై దేశమెదురు జూచుచుండుటనిశ్చయము. భారతీయయువకులు, రాయగారి హితబోధలనాలించి, శ్రాత్రమార్గముల ప్రోత్సాహము బాగుపడి దేశమును బాగుపరచెదరుగాక.

సర్. పి. సి. రే గారి యుజన్యాసము

ఆహార సమస్య

మన యువకులను బాగుచేయు టెట్లు?

కలకత్తాలో విశ్వ విద్యాలయ భవనమున గొప్ప బహిరంగము జరిగెను. భవనమునకును సభ్యులకే క్రెక్కిరిసి యుండెను. సర్. పి. సి. రాయ, జి. చాదరి, జి. చాదరి బాలుకాస్థాన బోసు. దాక్షిణి మనీలాలు బోసు మొదలగువారు కేడికపై నాసినవైరి. సర్. పి. సి. రాయగారు ఆసక్తికరమైన పిచ్చుట సర్. పి. సి. రాయగారు బెంగు లోలో ఆహార సమస్యను నిర్భర, ఒక్క యుజన్యాసమునో నీ సమస్యను ముగించుట కష్ట ముననన. వీరి పరిష్కారమువైరినే కలకత్తా ప్రోగ్రెస్సివ్ లిగ్ ను సాధించిన యున్నా.

కేడినీన సభ్యులమును సంగ్రహించుట వంటియు రాయగారు, సాక్షాత సాక్ష్యమును తేజోవీక్షతో పరిచి యుండెరి. కాని ప్రస్తుత తీవ్రస్థితిని బట్టి ఆహార సమస్యవై తమ దృష్టిని జూతించవలసి కచ్చెను. సంగ్రహము జరిగిన నాలుగు నెలలములలో రసాయన శాస్త్రమునందు అన్వేషించు మాన్యు కలిగిన ఇందరి విద్యార్థులను సూచి యున్నందు తెలివెదను.

విజ్ఞానప్రభుత్వము ప్రారంభమైన నాటినుండి ముగిసిపోయిన అనుభవములున్నాను. దానిని సాటివేరు కలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయము ప్రతి తత్వమును కొంత మంది పట్టభద్రులకు రియోజుచేయుటకు యంత్రమున నుపయోగపడుచున్నది. ఈ పట్టభద్రుల మార్కెట్టులలో ఏమాత్రము నిలక కలవో ఇట్లు, విద్యావంతులను యున్నది. పి. సి. ఎమ్.

భారతీయుల యభిప్రాయము గైకొనబడెనా?

క్రస్తుత సమయమున, భారతదేశమున అసక్తపదార్థములు సేచ్చుదిగ లభింపక వెలులు మితిమీరి, ప్రజలు కలుబాధల నొందుచున్న విషయ మెల్లరకును విదితమే. ప్రజల కిది తిన్నగ లభించు మార్గములులనోయని, పాలకులును పాలితులును దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారు. దేశస్థితి రాను రాను దుర్భరమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, బెల్జియనులు హిందూదేశమునందపవ్యవహారములను కొలుటకు సాకర్యముల నొసగుట కంగీకరించిరియు, బెల్జియను ప్రభుత్వమువారి సూచనల కొరకై ఎదురు జూడబడుచున్నదనియు, హార్వర్డు సామ్యుయల్ గారు తెలిపినటుల యాదు ప్రయరించుచున్నాడు. ఇది నిజమగునో, భారతీయులు వ్యాకులదిట్టులు కాక మానరు. బెల్జియను దేశీయులకులపవ్యవహారములు కావలసి యుండవచ్చును. హిందూదేశమునందని పుష్కలముగ లభించునపుడు, బెల్జియనులకు బుచ్చుటకు హిందూదేశము వెనుకాడదు. కాని తనకు మూలిన ధర్మమును హిందూదేశమునను జేయజాలను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యంగీకారమును తెలుపకముందు, ప్రజల యభిప్రాయము గయికొనుటల దోచదు. అసక్తపదార్థముల నన్నిటిని హిందూదేశమునోనే నిలువయుంచి, కలపుబాధను పోగొట్టు వలసిన నీ తరుణమున వీటిని విదేశముల కంపుట కనకాశ మొనకట మొన ఎంతటిసప్తము వాట్లనో యూహించుట సుభము. ప్రజల లీరుణమున ప్రభుత్వమువారికి తమ దృఢాభిప్రాయమును వెంబడి తెలుపుట భావ్యముగ నుండును.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కుపేన మరీమూడు ప్రచురణములు, రేపటిదినము ప్రచురింపబడును. వాటిపై మా యభిప్రాయమును రేపటిదినము తెలివెదము.

ఏడిగిలకు పొంగిపెక్కుట ననేకయంద పట్టభద్రులు తమ విజయమును గూర్చి సంతోషించుటకు మాటుగ యెభించుచున్నటుల రాయగారికి తెలియదు. పరిక్షలో నపజయము గాంచిన యవల తిరిగి ముఖముగ బాకాలలో కేవలముగ కొక్కతాత్పరతపట్టుట నేమిదేశవలయునో వానికి తోచలేదు. ఇట్టి దృష్టిని నివారించుట మాన్యు మరీమూ కనుగొనవలయున్నది.

ఇ కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలలో జరిగిన బన సినంత చాలముం తిండి? వెనకొన నగమంబు లేకుండెను. పరీక్షలలో రప్పించారు తయరీకము స్పష్టమైనదని కగమంబుడిది. రంగుతి నుండును పరీక్షలలోకి బృజింపబడి నట్లు తోచింది. బనారేండ్ల నాటినుండి 20 సంవత్సరములు గడచినను డిగ్రీ సందాహించుటకు కను జీరితము సంభయమునకు భాగపరీ, ఆది లభించిన పట్టుట కండ్లు గుంటు పడి కేరీయును మై మున్నుచెదరి అన్ని పథములకు ప్రోత్సాహి పోవుచుండెరి. ఇంకొప్పుడెడల ఆహార సమస్య లిమార్చుట కట లేదు.

విశ్వవిద్యాలయమున గోరునా రెల్లెరును, ఈ సమస్యను గూర్చి దీర్ఘముగ యోచించవలసి, స్వామి విజ్ఞానంబును పొట్టుండు మాన్యును యుండ నేసింపవలె నని తెలిపియుండెను. మనము కత్తికే త్రలము పొందలు తెల్పెదను. కాని ఏ తత్వమును కుచ్చుకీరిల సభ్యు లిట్లు గాదను.

రెవీరెనాధికారిగారును ఈ సమస్యకరమును నొక్కి గ్రహించి యుండి. పట్ట భద్రులు ఏగ్రిలు పొందగనే వారాప్రతికలలో "కావలెను" అను ప్రకటనలు కొలుకు తెలపరును ఏ అభీమణి వైరల కాళి ఉన్న ముఖ దరభాన్యు మందలలోల కుయును. పట్టభద్రుల మార్కెట్టు లేదు ప్రస్తుతము 44 మందలలోని 50 కలుకును, ఎమ్. ఏ. ఎమ్. ఎమ్. సి. పరీక్షలలో జరిగి ముందిగారి మార్కెట్టు లేదు 75 ము, 100 వలకును పట్టి పాట్టులు కన్నట్లు నున్నది. ఆంగ్ల పరిపాలనపు ఆంధ్రదేశములకు ఆంగ్ల భాషను నేర్పుకొనిన నానాగములును ముఖ్యముగ సంపాదించవచ్చునని వారి సభ్య సింయందుండి. అప్పటి కటలనే యుండెను. ప్రతిమనస్థుని విలన నాతను నేర్పిన ఇంగ్లీషుకట్టులకు బట్టి నిర్లంబుబడుచుండెను. క్రమ కమముగ పట్టి నాక భాషను బనుజుగ నింగ్లీషు భాష ఉపయోగించబడుచుండెను. అందుకే మద్యోగ నిర్వహణమునకు ఆంగ్ల భాషపరిచయము తప్పని సరి యయ్యెను.

ఇంగ్లీషువారు ఇతరరాష్ట్రములను స్వాధీనముగా కొన్న భాషనుండియును వంగదేశమును ఉద్యోగములలోల అవ్యరూప్తిలకు వెడలయండి. రాయగారు చిన్నపనిగా విద్యాధికులు ఆనే భోగముల నుభవించుటకు తిరిగవ. తియుండెడిది. కాని ప్రస్తుతము విద్యాధికులు సామాన్యముగ నిరాధార లకున న్నారు. వీకి మూడు త్రోవలమార్గమే కనుపించుచున్నది. (1) న్యాయవాద సంఘట (2) యెన్జిన్ వనినీ చేయుట. (3) దాక్టరు అకడె.

న్యాయశాస్త్ర పఠనమును కొరకాల ముపిచేయుటకుంచి. న్యాయవాది లిడినకే లెక్కకు మిక్కిలిగ నున్నారు. నామాటకు కలుగనగ్గము వనకొనవచ్చు. క్రతి దేశములో న్యాయవాదులే అభివృద్ధికి మూలకారకులు ఎవ్వరే బిక్కు మహాకముడు గూడ న్యాయవాదులను ప్రశంసింది యుండిరి. రంగదేశాభివృద్ధికి నాయవాదులే కారకులు. కీర్తిశేషు లకు మానమూహం భూమి, లాల మూనాన భూమి, ఆనందమూనానభూమి, డబ్బు, సి. బాన్సు, గారు న్యాయవాదులే. సర్, టి. యన్. వారిట్. సర్. రగవిహరి భూమి మొదలగు వారలు న్యాయవాదులే! ప్రస్తుత సమయమున రంగదేశము నుపుచున్న. సి. ఆర్. దాను వి. వక్రవర్తి గార్లును న్యాయవాదులే. అందుచేత న్యాయ శాస్త్రాభ్యాసమును ఆపివేయవలె నని చెప్పినంత మాత్రమున ఆవృత్తిని త్యజింపవలసి నాయుద్దేశము కాదు. న్యాయవాద కృత్రిలో లేకకు మిక్కిలిగ మనదేశమును తేకటచేత న్యాయ గౌరవం తగ్గిపోవుచున్నది. ఒక నవ దీక్షణ

కొద్దుగా వీధుల అందముగలవి వారు లైబ్రరీ యొక్క గొంతుకు అరవరును భవము చెల్లించుటకు చెల్లించి కరెన్సీ నోట్లను పొందుచున్నామని చెప్పుటకు జరుపుచున్నది. సర్కియూలర్లను ముఖ్యసాధనముగ గల హిందూజాతీయమునకు స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి విశేషముగ తెప్ప నవరములేదు. అయినను ప్రస్తుతము స్వాతంత్ర్యమును జేసిన పొలిటెనియనుకు కొంతకాలము లాయర్లను తయారుచేయుట మానివేయవలయును. స్వతంత్ర్యాంశమును ప్రారంభమైన పిమ్మట దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రయత్నపరచుట ననుకూలముగా జూరవలసింది. విశ్వవిద్యాలయములో వారితోన వారు వెనుక బడియుండిరి.

నిజము వాలోచించిన జాతీయవాదికి కృషిసలిపినవారి లో ననేకులు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి యుండలేదు. భీమకారయలకు శేక చంద్రనేత్ర ప్రభావచంద్రముఖాదారు గార్లను మునిసిపలు కృతహేతులలో దత్తులకు సరిసరివార సర్కారుగాను పరిశ్రమలలో పారిశ్రామిక ప్రముఖులకు ఎర్ ఆర్. యన్. ముఖర్జీ గారును ప్రసిద్ధులకు ఇంజనీరులకు జే. సి. బెన్సే గారును, బొగ్గువర్తకమును చేసిన యన్. సి. సర్కారు గారును, రైల్వేకాపులో చేరువదనన. ఏ. సి. భూషణగారును ఉన్నత విద్య నభ్యసించి యుండలేదు. అయినను వారి తెలివి ప్రకారము చెను. అది ప్రారంభిక కృతహేతులకు కువయోగకము. పట్టణములకు గురువారల ఒక్కతరు పనినియ్యమే చేయగలరు. గ్రామముల స్థితి పరిశీలించిన జ్ఞానపాదకాంతము తప్ప యేర్పడిన దని గ్రహించవచ్చును. కడపజిల్లాలో గూడ విద్యార్థులపాఠశాలలను జరుగుచున్నది.

కాని విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగిపోయింది. కారణము మెంతుటకు వీలగునా? నీయందను. ఒకమనస్సుకు తనప్రయత్నములకు పట్టణముల కాలయినవి పరిశ్రమలకు యన్ ఆర్ ముగులులేదు. మర్యాదగ జేసియుటకు ఇతరవృత్తులు ఇతర ప్రోత్సాహ కనుపించుచు నేయున్నవి. ఆంగ్లేజీయ మెట్రిక్యులేషన్ కు పరీక్షపూర్వకముగా 100-కి పదిమందియైనా పరీక్ష విశ్వవిద్యాలయములో ప్రవేశించుచున్నారు. అయినను ఆశోకమునకు ఎట్టి యువదరమును కలుగలేదు. ఆ పద్ధతి నవలంబించుటలేక నీ దేశీయమును ఉపద్రవ మేల కలుగవలయునో తెలియజున్నది.

వారము జీవమునందు చుట్టూరక యురుగుదొండనది. వా వార్తకడలో వాకు భగవంతుడు నిర్ణయించు కొలిచి కాలములో నేకు రహితముగా ప్రాంత విదేశానికి ఈ సమస్యను సాధించుటకు వా జీవితశేషము నుపయోగించెను. జేకొనెనుగొనిన మహాపద్రవమునుగూర్చి మిక్తు తెలియజేయుటకు నెరుపు తల్పించితిరి. రాష్ట్రము కొనవ్యవహారావ్యసాధన మార్గములను వివరించెను. ఉపవ్యాసము ముగిసిన పిమ్మట అప్పుడును బెంగాలీ భాషలో నుపయోగించుచు నుపవాసములను (అభిప్రాయములను) చేకూర్చింది స్వాతంత్ర్య ప్రాప్తిసరమును కొంతకాల మానివేయవలయునని హెచ్చరించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెడి.

వివర్ణమును నివారించుట కొరకు సాధనము.

ఎండియూ దొరతనమువారి కానిటరీ కమిషనరుగారు చేసిన మామను యిండియూ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

- (1) ఒకవైపు వెచ్చటిసిల్లలో ఒకటి మూడు పుష్పము చేసి కరిగించుట.
- (2) ఆసిటిని పుక్కిలించి గొంతుకలోనికి పోనిచ్చి భాగుగా కలియబెట్టి గంధములను కొంపిపిట్టు చేయవలెను.
- (3) తక్కిన నీటి కొక గిన్నెలో లేక వాళిలోపోయవలెను.
- (4) ముక్కురంధ్రముల వా నీటిలో ముంచుట.
- (5) రెండు రంధ్రములలోను నీటిని పీల్చుకలెను. గొంతుకడకుభాగమున కా నీరు పోయియు పోయవలెనని పీల్చుకలెను.
- (6) పిమ్మట వేరొక పల్లెముకు ముక్కు (కొండవెట్టి కలం) కలెను. అప్పుడు పీల్చిన నీరా పల్లెములోనికి వారును.
- (7) ఈ రీతిగా తదంతర్యమున సాధనము చేయవలెను.

ఈ రీతిగా దినమునకు 4-5 రోజులుచేయవలెను. దక్షిణాఫ్రికాలో వివర్ణము ప్రచురింపబడిన దేయబలవల చాల సమయానుభవము జరిగినది. ఈ సాధనముచేసిన ఉత్సాహము 99 మందిలో ముగ్గురికి మాత్రమే వ్యాధికరమైనది. వారిమీదను బహుశక్తుగగా కనుపడింది. తక్కినవారు వివర్ణపీడితులచేత నిరంతరమును వసింది ఉత్సాహము చేయవలెను వారి కట్టి బాధయును కలుగలేదు.

హాకాచినుల తిరుగుబాటు

శిక్షార్థకములగు యేర్పాటులు.

రంగూను, ఆగస్టు 4:— హాకాచిను లను వారివారు 1917-న సంవత్సరాంతమునందు తిరుగుబాటుచేసిరి. వారికి క్షింతుకుట బర్మా ప్రభుత్వమువారు చేసిన యేర్పాటుల నిష్ఫలము ప్రకటించిరి. ఆ యేర్పాటులు ఫలప్రసములైనవి. బర్మా మిలిటరీ పోలీసు సిబ్బందిలోనుండియు ఆస్సాము రైఫిలు సిబ్బందిలోనుండియు వీలైనంతవరకు త్వరత్వముగా సేవలో చేర్చిరి. వారి కార్యకర్తలను కన్నయో అంతరాయములు జరిగెను. తగినంత సిబ్బందిలేదు. గమనమున సాధనములు కష్టము. వీనివలన మిక్కిల తిరుగుబాటును 1917 నవంబరు మొదలు 1918 మే లోపల నణగఁ జొక్కటకు సాధ్యము కాలేదు. చివరమున లొంగిపోయిరి. వైసిటల మండిన యంతరాయములవలనను కలు మెంటునే లొంగలేదు. వారు కొండ ప్రాంతములందు నిరసించుచుండిరి. అది యంతయు నడచిపో నిండి యుండెను. ఆ ప్రాంతమునందు జొరబడి వైసిటలు (ద్రావీడులకు క్షింపవలెనని. మిక్కిలమి తగిన కాస్త్రీ అయినవారి లొంగిపోలేదు. వర్ష కాలములో వారు మణిపురమువారు మట్టుపట్టు నెమ్మదిగా కాలక్షేపము చేయుచుండిన ప్రజలమీదనుచు వారిని కొల్లగొట్టి హింసించిరి. వారి బాధలు దుస్సహాయము నుండెను. వారిని పూర్తిగా లొంగ చేయవలయునని ఆస్సాము ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. చివరమున లొంగి పోయియుండుటవలన బర్మా ప్రభుత్వమునకు వారి బాధపోయెను. అందుచేత తమరాష్ట్రపు వాతావరణమునందుండి నీ బాధకు నిరంతరమును బాధ పడుచున్నది. మామము వైసిక దళములేందును ఆస్సామురైఫిలు సిబ్బందిని, బర్మా మిలిటరీ పోలీసువారిని కలిపి పంపుటకై నిశ్చయించిరి. సరిపాడు పాంత్రముల యనుభవమునకు తెప్పి నెంట్లు జనరలు సర్ హెన్రీ కెరె గారిని ఆసిట్టుండి వాతావరణ నిర్ణయించిరి. (లిగే దరు జనరలు సి. ఇ. క్లె మాక్స్ము గారిని సేవకతగ నియమించిరి. తెప్పి నెంట్లు కర్నూలు ప్రాంతములను ది. ఇ. జి. (మిలిటరీ పోలీసు) గారిని వైసికొక్కోగవర్తమునకు ప్రధానాధికారి నియమించిరి. ఒక్కొక్క సిబ్బందిలో రమారమి 2,500 మంది గలరు. సామగ్రిని మాయము చేయుటకు వలయుచేయుటానికై 7 వేలమంది వారి మెంటుండిరి. 2 కల కంచరగాడిదలముఖాద వారి సాహాయ్యధూరముగ నుండెను. జనరలు కెరె గారి ప్రధానాధికారి వారియముద్ద నుండెను. ఆక్రమించి ఇంఫాంటు, మణిపురములకు తెలిగ్రాపు యేర్పాటులుండెను. ఆక్రమణ జనరలు మాక్స్ముగారు వైసి కులను నడుపుచుండిరి. వారిని క్షింతుకుట చేసిన యేర్పాటులు 1918 నవంబరు 15-న తేని ప్రారంభమయ్యెను. అలజడిగ నుండిన ప్రాంతములో క్రొత్తు తెక్కడెక్కడనుండిన వారిని ఓడించి చెల్లాచెరుగకొట్టివేసి వారిలో మొనగాండకు తట్టుకొని మిక్కిలమి నిరాముఖులగుచేసి ఆకరాధములకు విధించి సామ్యు కరముచేసి ఇదివరకు బాటములేక పడియుండిన ప్రజలములలో మార్గములను నిర్మించుటకై మొదట యెత్తువేసికొనిరి. వారుండి ప్రజలము నిరభయముగ నుండెను. ఒక్కొక్క ఖండము మట్టుకు దడి కట్టెట్టు కరలు పోలియుండెను. ఆక్రమణ కాపలా కాముచుండిరి. వారిని తిరుమకిమి దూపు మాపితిమి. మిక్కిల అంత కార్యకర్తలము గారు. సిబ్బంది వేగముగ తరుముటవలన ఆక్స్మోగడి అప్పుడప్పుడు ప్రబలముగ నిరోధించినను త్వరలోనే యేర్పాటుచేచి వారు క్రొంగిపో వారంభించిరి. మిక్కిలము దగు పాపే గ్రామములలో నుండెను. వీనిని కన్నెగ్రాము మట్టుచేసెను. కాని ఆతరు తప్పించుకొని పారిపోయెను. ఆతని గుంపులో చాలమంది చనిపోయిరి. లేదా పట్టుకొనబడిరి. మోటారులు, లాయి కేరెములు మున్నగువి ఆగ్నేయ భాగమునందు కన్నె గుర్రాగారి వాతావరణము క్రిందనుండిన సిబ్బందికి యెక్కువగా పోడ్పడినది. మనకు మిక్కిలముగ నుండిన చివలను తీసికొని తెప్పి నెంట్లు రండెముగా నగులుబుల్, సగిల్ కప్ప అను సోదరులను మట్టుచేసిరి. వారికి హాదినపు వాతావరణముగ నుండెను. వారికి మిక్కిలమి విరోధముండెను. అప్పుడు జరిగిన పోరాటములో నగ్గుబుల్ చనిపోయెను. చాలమంది అనుచరులును, నగర్ కప్పము తాత్కాలికముగ పారిపోయినను చివరకు లొంగిపోవలసి వచ్చెను. తెప్పి నెంట్లు రండెముగా రును వారికి రండెముండిన మిక్కిలము తిరుగుబాటు విముచితులలో నూరుమైపు యుండుటపోయిరి. వారు తాము అనుభవమును చేరుకొనిరి. ఆక్రమణ అంతకు ఒక గంటకొండకు క్రొత్తులు లొంగిపోయిరి. ఆస్సాము సిబ్బంది తరుముకొని

పోయి మరి యెదురు కొండవోయిన తట్టుకొనిరి. సా నేరా ప్రాంతమునందు మన మనకొని యట్లు జరిగెను. 1918 లో మనము మిక్కిలమి దిట్టముగ మర్రించెతిమి అంతటిలో వారికి బుద్ధివచ్చెను. వారిలో ప్రముఖులు 1918 నవంబరులో సాగ్రంగు దివిజను కమిషనరుకు మట్టుగారు. హామలిను తట్టుములలో చేసిన కర్మావళు వచ్చి లొంగిపోయిరి. టంగుములు వాగులు మన క్షిత్తుముందు మని నెత్తుటయే గాక వేయించుది వానామలను యెచ్చెను బిచ్చకొనిరి. వాగులుండిన ప్రజలమునకు 1914 లో దట్టి యువరలుగారు తెల్లిరి. దీని గురించి మనకంతగ తెలియదు. ఆక్రమణ యెత్తయిన కొండలు కలవు. కొండల మధ్యనుండి వారున్నవి. బర్మా మిలిటరీ పోలీసు సిబ్బందిలోని 1200 మంది మూడు ముఖముల సోనేరా ప్రాంతమును ప్రవేశించిరి. మేజరు మామటుగారు వారిని నడిపించిరి. వారికి మోటారు దొరకుటలేదు. మోటారు ఇచ్చెదమని చెప్పిన టంగుములు వాగులు తీరాక ముప్పవచ్చికి పూర్తిగా వారికి నియ్యలేదు. గాడిదెరు తెగులు వచ్చుటచే జనేవరి వరకు నిర్లితస్థములు చేరలేకపోయెను. రెండు నెలల యనంతరము గాడిదలు నడుచుటకు 20 మైళ్ల వాని నిర్లితమయ్యెను. క్రొత్తు చిన్నములు కనుపించలేదు. దానినిబట్టి చిట్కలు కలుగుననియుంచితిమి. మధ్య ప్రజలములో మట్టు పన్నిరి. అదిమనకు తెలిసెను. అంతటతిరుగుబాటు జరుగునట్లు పోయెను. మెంటునే అణచియెవల అది అంతట వ్యాపించియుండును. మన సిబ్బంది కాగ్ర క్రతో మెలగెను. మెంటునే తెల్లి యెదిరించుటవలన ద్రావీడులు నలుగురు కలియుటకు పిలువలేకపోయెను. మట్టుచేసి తిరుగుబాటు చేసిన గ్రామములకు తగులబెట్టితిమి. ముఖ్యులకు వారిని పట్టుకొంటిమి. ఆస్సాము రైఫిలు సిబ్బంది మంచి సాహాయ్యము చేసెను. వారురెండు భాగములను పడమటికించి పంపించిరి) పోరాటము జరిగిన ప్రజలములో నెల్ల మిక్కిలము ఓడిపోయిరి. మట్టులన్ని పారిపోయినవారిని మట్టుచేసి తట్టుకొంటిమి యుండెను. వారందరు జనేవరి నెలలో తమవని అయిపోయినవని గ్రహించిరెండు. కొద్దిరి. ఫిబ్రేరిలో కొందరు ఫిష్టింతుకొని యుండిరి. కాని మార్చిలో తమ్మెలొంగిన తరువాత వారి ప్రతిబంధక మంత యంతరించెను. వారికి ఆహారవార్తము లందవండ కట్టుదిట్టములు చేసితిమి; ఆక్రమణ కేమి నెల్ల నియ్యలేదు. మెంటునే పండించ నియ్యలేదు. అట్లు కలిస పుట్టెర్పాటులు చేయుట వలన తక్కిన వారు లొంగిరి. మార్చి నెల 15-న తేడి దండయాత్రలో రండెమ దళ జయప్రథముగ ముగిసెను. ఏప్రిల్లోను తరువాతకు ప్రభుత్వపు యేర్పాటులు చేసితిమి కొండవోదరలను విచారణ చేసితిమి. కష్టపరహాయము నిర్ణయించితిమి. మిలిటరీపోలీసు వారిని ఆనే పోట్టుకుంచితిమి. సినిలు ఉద్యోగులను యేర్పరచితిమి. 6000 చదుర పు మైళ్ల వైకాల్యముగల పుడేకమును మాయచితిమి. గుర్రము మిద ప్రయాణముచేయుటకు వీలైన 750 మైళ్ల మార్గమును నిర్మించితిమి. వాతావరణమును, చుంబుడిరి; లేదా పట్టుకొనిబడిరి; లేదా లొంగిపోయిరి. కొండ వాతము పర్రించుబడియో లొంగిపోయియో ఇప్పుడు నెమ్మదిగా కాలక్షేపము చేయుచునున్నాము. వారి వందరిని నిరాయుధులగు చేసితిమి. ఏప్రిల్ 1 న తేడిని జనరలు కెరె గారు జనరలు మాక్స్ము గారిని తాము అనుభవములోదర్పించి దండయాత్ర అంజుపొయినదని చెప్పి సిబ్బందిని పంపివేయుటకు నిర్ణయించిరి. మే నెల 15 న తేడికి సిబ్బంది తమ కార్యమును నెమ్మే ముఖ్య స్థానమునకు పోవుచుండెను.

అనంతపురపు ఆంధ్రసభలు :
రాజమండ్రి దివిజనము సంఘము.
ఈ సంఘమువారి సభ 4-8-19 తేదిన వ్యాపతి సుబ్బారావుకుండు గారి యాజమాన్యమున కూడెను. ఈ క్రింది తీర్మానములు కావించబడెను.
(1) ఆరువర్గ సుబ్బుకృష్ణారావుకుండు గారు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షులుగ నుండవలెనని తీర్మానించబడెను.
(2) రావుబహదూరు యన్. వి వరసింహారావుకుండు గారు ఆంధ్రీయసభ కధ్యక్షులుగ నుండవలెనని తీర్మానించబడెను.
(3) దివిజనము సంఘపు ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకోద్యోగుల 1919 సంవత్సరమున కూడ పనిచేయవలయునని తీర్మానించబడెను.
బి. రామలింగము.
కార్యదర్శి.

మూర్తయార్క, ఆగష్టు 1:— మూర్తయార్క- నంబి
 ి నాటక కేంద్రమండిన క్లాసు గర్డన ఆన ఆంగ్ల చుట్టిమరు నేడు
 తల్లికిందయ్యను. ఆ బంగరీయను ి మరు గర్డనలోని వారినంద
 రిని రక్షించెను.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Imperial Wireless Chain.

The First Link.

LONDON, August 1. The House of Commons to-day voted £17,000 for the completion of the post office wireless stations in Oxfordshire and Egypt. It is hoped that a commercial wireless service will be operating between these two points early in 1920. The service is intended to be the first link in the imperial wireless chain and will greatly accelerate messages to India and the Far East, because it has been arranged with the Cable Companies that messages for the Far East can be sent by Government wireless to Egypt, whence they will be transmitted by cable, thus obviating cable delays between England and Egypt.

Bill Passes Third Reading.

LONDON, August 1. The House of Commons passed the third reading of the Police Bill after protests from the Labour benches.

Income-tax.

Refunds Ordered.

LONDON, August 1. It is officially announced that all income tax deducted in respect of wounds, disability, and disablement pensions, also war gratuities, will be refunded to all concerned. Officers should communicate with the Paymaster, and men with the Inland Revenue Department, Australia House.

Sudan Loan Bill Passed.

LONDON, August 1. The House of Commons unanimously passed the third reading of the Government of Sudan Loan Bill guaranteeing interest on a Sudan Government loan of £6 millions, chiefly for irrigating three hundred thousand acres in the Sudan for cotton growing.

Higher Pensions Adopted.

LONDON, August 1. In the House of Commons Sir Laming Worthington Evans announced that the Government had accepted the recommendations of the Pensions Committee (See 29th July.)

The Royal Air Force.

New Titles of Commanders.

LONDON, August 1. The Air Ministry announces that the King has assumed the title of "Chief of the Royal Air Force." The following new titles for the Air Force have been approved and take effect from the 4th August:—Marshal of the Air, Chief Marshal, Air Marshal, Air Vice-Marshal, Air Commodore, Group Captain, Wing Commander, Squadron Leader, Flight Lieutenant, Flying Officer, and Pilot Officer.

The corresponding army ranks are Field-Marshal, General, Lieutenant-General, Major-General, Brigadier-General, Colonel, Lieutenant-Colonel, Major, Captain, Lieutenant, second-Lieutenant.

Police Situation Stationary.

Picketing Practically Non-Existent.

LONDON, August 2. The police situation is stationary. There has been no further spread in the provinces. Some half-hearted demonstration outside the London police stations were easily scattered. Picketing is practically non-existent as picketers have been warned that they will be liable to immediate arrest.

London Police Strike.

LONDON, August 2. It is officially stated that altogether 994 police have struck out of 22,000 in London, 700 out of 2200 in Liverpool, sixty out of a hundred in Bristol and sixty-eight out of 1450 in Birmingham. The strikers' places are being filled by new recruits.

Bakers' Strike.

The National strike of Bakers began to-day but it is not expected that it will last beyond August 5th, till when, enough bread will be baked. The men want pounds 4 for fortyfour hours' week and abolition of night baking. Prospects of a settlement are good.

Railway Clerks' Association Threatened Strike.

The railway clerks' association particularly in North England, threaten to cease work as a protest against delay in consideration of their demands for better and all round conditions as regards pay, hours and holidays.

Indian Troop's March.

King Inspects Troops.

LONDON, August 1. In the Indian march to-morrow, the British detachment will be commanded by Lieut-Col. Gribbon and the Indian detachment by Brigadier Money. On arrival at Buckingham Palace, troops will be formed up with British officers in front, and the remainder in column of platoons in the rear. His Majesty will arrive at the saluting point at three o'clock and will be received by Royal salute. He will inspect the troops, then address the parade after which the troops will march past. After tea, provided by His Majesty the troops will return to Waterloo via Buckingham Palace Road, Birdcage Walk and Westminster Bridge.

Indian Peace Contingent's Arrival.

Reception by King and Queen.

LONDON, August 2. Much interest centred in to-day's marchpast by the Indian troops who were unable to participate in the recent victory pageant. They arrived in special trains from Hampton Court and headed by combined bands of guards, the Brigades presented a striking and picturesque appearance as they marched from Waterloo to Buckingham Palace grounds, where they were received by the King, Queen. The Prince of Wales, Duke of Connaught, E. M. Haig and other notables were also present. The King addressed the troops thanking them for their devotion to throne and Empire, for their war services and their cheerful bearing, sufferings and sacrifices. After the King's speech the troops gave three rousing cheers for Their Majesties. The King personally invested subsequently a number of officers and men who had won decorations. Messrs. Montagu, Chamberlain, Lord Crewe and Lord Sydenham were among those present.

Russia

General Denikin Captures Poltava.

LONDON, August 1. It is officially announced that General Denikin has captured Poltava.

British Troops in Russia.

Reinforcements Despatched.

LONDON, August 1. Although the situation of our troops in North Russia is not causing immediate anxiety, certain units are being despatched, as a general reserve, to meet eventualities. The reserves will be at the disposal of General Rawlinson, who will co-ordinate the retirement from the two fronts.

Dantzic and Memel.

Allied Councils' Decision.

LONDON, August 1. PARIS:—The Supreme Council to-day considered the recommendation of the military advisers regarding Dantzic. It was decided that Polish troops be forbidden to enter the town and that German troops evacuate it. The administration of the territory has been placed in the hands of three delimitation committees. As regards Memel it was agreed that German troops should evacuate the town, but in view of the difficulty of maintaining order when troops were withdrawn the whole question was referred to the Commission on Baltic affairs.

Russian Soviet.

Resolution to Cease War.

LONDON, August 2. COPENHAGEN:—The Estonian Press Bureau states that the Soviet of Russia has declared that it has resolved to cease war against Estonia as it is not out for conquest. The Red Army has been ordered to respect the frontier. The Estonians are however cognizant of the Soviets' notorious vacillation and recognise that peace can be concluded only in accord with the Allies.

Belgium

Indian Raw material.

Belgian Purchase.

LONDON, August 1. BRUSSELS:—Mr. Herbert Samuel, the British High Commissioner, has announced that the Government of India is agreed in principle to the opening of a credit to enable the Belgians to purchase raw material in India. Specific proposals from the Belgian Government are awaited.

America

Racial Rioting

Total Death Roll.

LONDON, August 1. CHICAGO:—The reign of terror and bloodshed abated yesterday evening, but sporadic fighting prevailed, in spite of the troops and police patrolling the city. The total death roll hitherto is thirty-eight, including eighteen negroes.

Australia

Australian Peace Loan.

For £25,000,000 Sterling.

LONDON, August 1. MELBOURNE:—The Commonwealth Government announces that it intends to issue a peace loan of £25 millions. Interest with bonus will average 5½ per cent. Legislation for compulsory subscriptions will be passed if the loan is not subscribed.

Hungary

Bela Kun's Revolutionary Governing Council Resigns.

LONDON, August 2. COPENHAGEN:—A message from Budapest states that the new Government consists of representatives of trade unions. General Bela Kun and his revolutionary Governing Council have resigned.

Poland.

Peace Treaty with Germany.

Polish Parliament Ratifies.

LONDON, August 2. PARIS:—The Polish Parliament has ratified the treaty of peace with Germany, also the treaty guaranteeing the rights of minorities in Poland by 285 votes to 41.

Continental News.

LONDON, August 1.

The King has invested Sir W. Babbie with Commandership of Bath Order.

LONDON, August 2.

WASHINGTON:—Owing to the labour situation, the House of Representatives has deferred recess.

LONDON, August 1.

NEW YORK:—The British steamer "Clan Gordon" New York for China capsized to day. All on board were rescued by the steamer "Abangarey".

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Simla

Afghan Situation.

SIMLA, August 5. A Press Communique says:—The Afghan troops at Birkot are beginning to experience difficulties over supplies. Wakil Khan has reported to the general commanding at Asmar that his men are likely to start raiding unless this is put right. Raiding parties of Wazira and Mahauds are still hovering about on Derajat border, but nothing further than cutting of telegraph lines has been reported. There is nothing to report from Zoob.

Sind

Ambulance Train Derailed.

KARACHI, August 5. A Sukkur correspondent writes that the ambulance train from Quetta was derailed at Sultankote on Sunday blocking both lines at the railway station. Passengers to and from Quetta had to be transhipped. There was no loss of life.

Bombay

Bombay Chamber of Commerce' Views.

Exchange and Currency Policy.

BOMBAY, August 5. The Bombay Chamber of Commerce has submitted a memorandum setting forth its views in regard to the future exchange and currency policy of the Government of India. The committee of the Chamber states:—The subject is one which is so wide and many-sided to be fully or satisfactorily dealt with by the Chamber. Members cannot be expected to be unanimous on such a complex question as points of view of importers and exporters naturally differ. Should it be found necessary to raise the exchange to a materially high point it is hoped that due regard will be paid to the interests of agriculturists which depend on the ability to export Indian produce at world prices. There can be no doubt that stability of exchange is desirable but the ultimate rate aimed at can only be arrived at by an exhaustive examination of the silver position of the world. In the meantime it is a matter of prime importance to the commercial community that some temporary stability should be attained. The committee are of opinion that some definite statement of policy should be made as early as possible applicable to the period that must intervene before the silver position can be gauged with sufficient precision to admit of enunciation of final policy. It is impossible to disregard entirely the sentiment of the native of India which leads him to hoard precious metals. It will be desirable to put an end to the present embargo on the importation of gold and silver as early as possible even though there may appear to be little prospect of obtaining supplies in the near future. In this connection the committee notice that in 1916-17 an aggregate of 4½ million pounds of gold was produced by Indian mines. It would seem worth examination whether this might not be utilised in India either as backing for a new gold standard or as a more immediate measure to satisfy in some degree the incessant demand on the part of the natives of this country for precious metals. Government controls must be regarded as necessary evil in certain circumstances but should be abolished as soon as possible. The present system of maximum rates is open to serious objection because whenever there is pressure on the part of the exporters to sell bills the rates quoted by exchange banks cease to be effective and bills can only be sold if the seller will provide some proportion of cover for them.

In regard to the future trade between India and East Africa the Chamber is of opinion that some good might accrue from the appointment of the Trade Commissioner, but they do not think that satisfactory results would be attained by organizing a trading company, while it would certainly be strongly and very properly resented by those already working in this trade. The committee feel that the merchants of India are not blind to the opportunities awaiting them in East Africa. They are quite capable and believed more than ready to develop the possibilities of this area as soon as adequate shipping facilities, etc., are organised and internal communication improved.

The Bombay Chamber of Commerce approve of the proposal to hold a conference of Chambers of Commerce in January 1920 and express opinion that the first meeting should be limited to European Chambers of Commerce including Ceylon Chamber. They add that the question of inviting leading Indian Chambers to send delegates might form one of the items for discussion on the first agenda paper.

Burma

Kuki and Chin Rising.

Successful Punitive Measures.

RANGOON, August 4.

A press note issued by the Government of Burma on the Kuki punitive measures, recently brought to a very successful conclusion, refers to the rising of the Haka Chins at the end of 1917. The available acres that could be spared from the Burma Military Police and the Assam Rifles, which was hastily mobilised, was hampered by want of transport and inefficient mules and the complete suppression of the Kuki revolt in one season, November, 1917, to May, 1918, was found impossible. The Chins were, however, vanquished and they surrendered, but the Kukis taking full advantage of the difficulties of the troops, who, with hastily organised and insufficient transport, straggled to overrun their jungle-covered hills, were not subdued though heavily punished, their degradation of Manayur and on peaceful neighbours in the rainy season, created an intolerable position, and as the Government of Assam asked for their complete subjugation, the Burma Government freed from the Chin menace and with other members, quite willingly assisted to remove this menace from its north-west border. No regular troops being available, it was decided to use a combined force of the Assam Rifles and the Burma Military Police, under the control of Lieut-General Sir Henry Keary, whose previous military experience in Burma marked him out for the responsibility. Brigadier-General G. E. K. Macquod was appointed to command and Lieut. Colonel H. M. Miller, D.I.G., Military Police, was appointed Chief Staff Officer. Each force supplied roughly 2,500 mules. The transport comprised of 7,000 carrier coolies and 3,000 mules which were all utilised. General Keary's headquarters at Newlaik were in telegraphic touch with Imphal, Mairi, and where General Macquod commanded, punitive measures were opened on the 15th November, 1918, the plan being the defeat of the enemy concentrations throughout the entire disturbed area, hunting down the scattered rebels, capture of the hostile chiefs and complete disarmament of the Kukis, to be followed by exaction of fines and construction of roads in unopened territories. The hostile country was divided into areas, each enclosed by a chain of well-attended outposts, and a systematic hunting down of the Kukis was undertaken and carried out with complete success. The Kukis, through defect of high morale, were surprised by the pace set by the columns and patrol, and though occasionally stout resistance was encountered, they soon lost heart. The leading Kuki chief, Pachai, was surrounded in the village of Grapum by Capt. Brown, Burma Military Police, but he managed to escape, though most of his gang were killed or captured. Sticks, mortars, rifle grenades and Lewis guns played a useful part in the south-eastern area columns commanded by Capt. Cooke, Assam Rifles. The Chin, friendly under Lieut. Rundle rounded up two brother chiefs, Ngukul and Ngakup. They were headed by their famous chief, Howchitup, having old scores to settle with the Kukis. The long persistent battle of wits between the elusive rebels and their relentless followers ended in the death of Ngukul. Many adherents and Ngakup who escaped monotonously, were obliged to surrender. Lieut. Rundle and his friends covered over one hundred miles in five days, arriving on hour after the surrender at Tanu. Two other chiefs were captured after an equally exciting chase by the Assam columns under Major Marshall, Captain Macdonald, Captain Walker and Ostrahan. Operations in the Satera tract, the only purely Burmese area, took an unexpected course. Having been severely hampered in 1918, the Kukis seemed to have had enough. Another neutral territory, the north and centre, had decided on submission, on the principal chiefs surrendering at a courier held at Humalia in September, 1918, to Mr. Cooke, Commissioner, Sagging Division, and professing a welcome for the troops. The Tangkul Negas not only professed allegiance, but promised a thousand carriers. The Negas tract which separated from the River Chindwin a belt of Kuki country, had only once been traversed by a British official, Mr. W. Strid, Burma Commissioner in 1913, and was practically unknown to us. It is a land of lofty mountains and precipitous and deep ravines with great tracts as the only communication. A force of 1,200 Burma Military Police under Major Hackett, was detailed to enter the Satera tract in three columns, north, centre and south. Coolies were scarce, the Tangkul Negas not fulfilling their promise in full, and owing to an outbreak of Surra, the mules did not reach the advanced bases till January. After two months, during which mule tracks for 20 miles had been completed and when no signs of hostility had been shown, it became evident that trouble was brewing. Flots in the centre area were fired upon, and soon a far-reaching conspiracy was detected. Widespread rebellion was threatened, which if it had not been instantly quelled, would have set the whole tract ablaze. The columns were not caught napping, but moved as quickly and decisively that rebel organization became impossible. No tract was overrun by the mobile column, the offending villages were burnt, and most of the important chiefs captured. Valuable aid was given by the Assam Rifles, who sent two columns from the west. The Kukis having been utterly defeated in every engagement, it remained to round up the chiefs and insurgents still at large. Most of these realised in January that the game was up and surrendered. A few held out through February, but in March, when Pachai surrendered, all organized opposition ceased. Food supplies had been confiscated, a blockade forced and civilisation enforced, and these firm measures brought the other chiefs to, so that by mid March the second phase of the campaign had been successfully accomplished. In April and onwards, a thorough government was insisted upon. Leading chiefs were sent for trial, compensation claim against the Kukis settled and satisfied, a network of roads for transport made, military police outposts established and experienced civil officers installed. The country covering 6,000 square miles, had been traversed and opened up by 750 miles of bridle paths. Every important head had been killed, captured or had surrendered. The tribesmen thoroughly beaten or subdued being now desirous only of rest of peace, a disarmament of the whole area was satisfactorily achieved. On the 1st April, General Keary met General Macquod at Tanu and demobilisation was decided upon, which was practically completed by the middle of May, and columns of the Military Police, Assam and Burma, were marching for battalion headquarters, having finished successfully the too arduous season of jungle warfare.

Fight with an Alligator.

RANGOON, August 5.

A story of a fight with an alligator comes from Leikataung, in the Mergui district. One of two brothers while fishing for crab was caught by an alligator just above the left ankle and dragged into the water out of his depth. His younger brother aged 13 jumped into the water and held him by one hand grasping a pole with the other, and a regular tug of war went on. The boy suggested to the elder to jab his fingers into the alligator's eyes, but at first he only got his hand into the alligator's mouth and was bitten. He tried again and succeeded in striking at the alligator's eye, which then let go his hold of the foot. The boy brought his brother to the land and eventually he was brought to Mergui, where his left foot, the bone of which had been gripped, was amputated. He is recovering. The brave lad will be suitably rewarded.

Rice Control.

Burma Government's Communique.

RANGOON, August 5.

The Local Government have issued a press note referring to the Government of India's communique of the 31st July on the rice control. The Local Government is authorised to announce that in no circumstances will the maximum price be raised on the control relaxed or abolished before the 31st December. This must not be taken to mean that the control will be relaxed or abolished on that date.

Rangoon Rice Market.

The rice market to-day was marked by the offerings of rice at much lower rate of bonus than previously but buyers were not prepared to do business, the Government reticence being taken as foreshadowing commandeering, and sellers being eager to cut a loss or avoid one.

Influenza Epidemic.

Government Finances.

The Municipal Committee to-day received a letter from the Local Government that Rs. 50,000 would be allotted for the new hospital equipment, etc., needed by fresh influenza outbreak also suggesting that a strong committee be formed of representatives of various communities to raise funds for the benefit of their people in combating the epidemic.

Calcutta

Alleged Defamation.

Process issued against Editor 'Nayak'

CALCUTTA, August 5.

To-day before the Chief Presidency Magistrate an application was made on behalf of Subhanath Mukerjee, Inspector of Police and member, Calcutta University, for process of attachment against Parachowry Banerjee, Editor of the "Nayak" a vernacular daily paper. It was alleged that the "Nayak" published imputations against the applicant to the effect that he was unfit for the post and that he secured the appointment merely through favour of Sir Ashutosh Mukerjee. The Magistrate issued process against the accused.

Ahmedabad

Bairjadi Detainment Case.

AHMEDABAD, August 5.

The first special Tribunal has framed charges under Section 121-A and 121 against all the accused concerned in the Bairjadi case near Barjadi.

"Hind Vasi" Security Returned.

Mr. Jechnal Parabharan, Editor "Hind Vasi" now in jail, intimated to the District Magistrate soon after his arrest that he had ceased to be the keeper of the press and asked for return of the security of Rs. 2,000. The District Magistrate declined and suggested that the press may be conducted in Mr. Jechnal's name though he was in jail, but at his risk. On representations to the higher authorities and after formal appeal against the District Magistrate's order Mr. Jechnal's brother has received intimation that the security will be returned to him.

United Provinces

Ferozabad Collision Case.

AGRA, August 5.

The Ferozabad collision case in which the Assistant Stationmaster, Mukht Beharilal and signalman Sheoprasad stood charged of gross negligence of duty, was concluded to-day before Mr. P. C. Plowden, I.C.S., Joint Magistrate, Agra. On behalf of the accused Sheoprasad, two defence witnesses described the procedure adopted for the reception of trains and custody of central key. Zemindar Nasabingh examined as defence witness turned hostile and ultimately said that he knew nothing of the incident. The defence counsel then made an application for citing another witness and asked for an adjournment. The Court refused the application under section 257 C. P. C. holding that it was for purposes of causing delay especially in view of the fact that the accused had already pleaded guilty. On behalf of the Assistant Stationmaster the permanent way inspector, G. I. P. Railway Mr. J. R. Higgs, described the technicalities of interlocking points. Arguments were then heard on behalf of Mukht Beharilal. The defence counsel submitted that according to rules for departure of trains no train could leave the station yard without the permission of the Station Master on duty. It was not proved that the accused gave his permission. In this connection the omission in not citing the railway guard of the train was significant. The prosecution could not plead collision between the accused and guard as he could not exonerate the accused without incriminating himself. It was also significant that the railway authorities have dismissed the railway guard. It was therefore right to infer that the guard was dismissed because he started the train without the permission of the accused. The prosecution had also failed to prove that any specially safe place was allotted for custody of the drivers token and the same was removed with the accused's knowledge or consent. The public prosecutor replied pointing out that the neglect on the part of others could not exonerate the accused for his negligence. Judgment has been reserved.

The Punjab

Amritsar and Gujranwala Riots.

Forfeiture Remitted.

SIMLA, August 5.

Orders have been passed by His Honour the Lieutenant-Governor in respect of persons sentenced by Martial Law Commissions, in the Amritsar and Gujranwala leaders' cases. The sentences now stand as follows:—Gujranwala leaders' case—Mohanlal 5 years, Chuni Lal, Bihari Lal and Javeli Ram 4 years, Amarnath 3 years, Mangal Sen 2 years, Matullah Sarab Dayal and Jagannath 1 year and Lakh Singh to 6 months.

Amritsar Leaders' Case.

Hafiz Muhammad Bashir 6 years, Saifuddin Kitchlew, Satya Pal, Abu Bhawan Nano, Dina Nath and Ghulam Muhammad to 2 years, Gurbaksh Rai 1 year, Kori Nal and Narain Dass Khanna 6 months and Abdul Aziz to 3 months.

In all these cases imprisonment is rigorous and sentences of forfeiture have in all cases been remitted.

Tata Industrial Bank.

Opening of Cawnpore Branch.

LUCKNOW, August 4.

Mr. E. L. Ashworth, I.C.S., 2nd Additional Judicial Commissioner, Oudh, this morning opened the Lucknow branch of Tata Industrial Bank, Ltd., in the presence of a large gathering. Among those present were Mr. Gray, Manager of the Cawnpore branch of the Tata Bank and representatives of banking institutions in Lucknow. Mr. S. P. Mehay, Manager of the Lucknow Branch, said that the Bank had been established at the suggestion of many business men, in these provinces and was the second of a contemplated network of branches in Upper India. The primary object was to encourage the existing Indian industries and also to create and develop further industries.

Mr. Ashworth in the course of his speech said:—While there may be divergent views as to the respective spheres of Indian and British control at present desirable in the matter of Government, there are few who will deny that the development of India as industrial country is only possible if Indians assume an initiative and preponderance, which no one would grudge them. English enterprise has failed to unearth the hidden hoards of wealth which its unproductive in private hands. That this picture, of hidden hoards is not an imaginary one I feel convinced. To give a single instance, in a case recently before the Judicial Commissioner's Court at Lucknow one item of family property in dispute was 1,600 gold bricks valued at Rs. 90,000 which apparently had lain unproductive in the coffers of the family for upwards of 20 years. Capital is the life blood of industrial enterprise and the industrial system in India is sluggish because the arteries that circulate this life blood are choked. A new industry sponsored by an established firm of repute may find no difficulty in attracting capital, but for the industrial regeneration of India it is necessary that small industries should be started by obscure persons. It is necessary that a small local concern supplying a local need [which in another generation may blossom out into a provincial or imperial success] should find access to the savings of petty capitalists. Apart from this I am assured, by my friend Mr. Gray at whose invitation I am addressing you to-day that the matter which we are now considering so far from escaping the notice of Messrs. Tata has received their special thought and attention. They are keenly alive to the desirability of increasing for the industry not only the supply of capital but also the supply of trained capacity. They will consider training in special lines of industry or in business generally of promising young men as a legitimate and public spirited form of enterprise. Before proceeding to declare to open this branch of the Tata Industrial Bank I would only say that I feel that you all join me in expressing to Messrs. Tata, through Mr. Gray our good wishes for the success of their bank in particular for the success of this branch of it. It is our hope that the opening of Tata Industrial Bank may prove a landmark in the history of Indian industrial development.

Mr. Gray on behalf of the Directors briefly thanked Mr. Ashworth for presiding. Mr. Ashworth and other guests were then taken round the bank premises, refreshments were provided and the proceedings closed with the taking of a group photograph.

Indian News.

Heavy floods are reported to have occurred in Parur the northernmost taluq of Travancore. Three villages are said to be under water.

A telegram from Mr. Barrn Houghton, retired I.C.S. Burma, states that the Joint Committee on the Indian Reform Bill will examine one member of the Burma Deputation. The date has not been fixed.

Under provisions of section 16 (1), (a) of the Punjab Municipal Act of 1911 H. H. the Lieutenant Governor is pleased to remove Dr. Saifuddin Kitchlew, Barrister-at-law from his seat on the Amritsar Municipal Committee.

A daring dacoity was committed on Sunday last in the house of Deb Narain Ghose, of the village Chadrakali, some ten miles from Howrah. At about 2 o'clock in the morning on Sunday, more than a dozen dacoits raided the house by breaking open the front door by means of a "dheeki," a wooden beam for hushing paddy. They ill-treated the inmates and were busy searching after the valuables when an Uriya servant raised an alarm. Several villagers came to the scene and offered resistance. While the fight was going on two Police Constables appeared. The dacoits threw brickbats at them and retreated, shouting "kai mai ki jai." The policemen and the villagers gave chase and a Constable was given a "rathi" blow. The other constable managed to spear a dacoit through the lungs, as a result of which the dacoit dropped down dead. An up-countryman was arrested. The other dacoits managed to escape. Some of the villagers were hurt.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సరమావధము

వెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
జేరు పొందినది.
గుణము లేకుండైన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును
వనమూలికలచే
చేయబడును
నువాసన గలది

గుణ మధికము
వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు
చక్కని డబ్బీతో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతాంజనము డి పో,

ర. లింబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతఃకుసుమల బహునిపుణ్యకా
వాగు కేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడు
నను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొంది
గలను. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, బిరుపులు, దురదల
వలెగా నున్న నేత్రరోగములు తుడర్చబడును. కడు బీడ
తుచితము. (1568)

1. అంగ్లేయ వైద్యయోగ్యులచేత తెలుగుభాషలో
చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు
రూ 1-4-0. 2. మైసూరుకు కీవరు అను గ్రంథము
ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రూ 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. ఫర్మన్.

ఫర్మన్ లుకే పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ లెటరు రూ 8-8-0 స్పాక్ రూ 1, వాటర్ మెక్
రూ 1-8-0, వాటర్ మెక్ (స్టైలిక్ సెర్టిఫైడ్) రూ
10-8-0, ఫర్మా 210 రూ 4. అలెగ్జాండ్రా రూ 2-12-0
1514) గిరిబదర్లు, క్లీవర్స్ తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eyes, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

మీ బా యీ ల ర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బా యీ ల ర్లు"ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బా యీ ల ర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమనున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యోజివ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బా యీ ల ర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలజూను గురించియు అసలు యేజుట్లకే వ్రాయవలయును.

తె గాలసులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

889

మదరాసు

(పై కామ్యోజివ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

అమృత

గర్భాశయ రోగనివారిణి:— శ్రీలక్ష్మి గణపతి

ముతుకుల ఒపిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకా ప్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభావనానర రక్షణనర, ముబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి లను తుడర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, ముబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేదా (నణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునల కాంతిని యాభిమనకు తెచ్చును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
83, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసురోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
166 బ్రాంచి:— 9, బందగు వీధి, మద్రాసు.

పకటన

మహా-మహోపాధ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను లెవరైననీగ్రంథముల నమ్ముకేయించదల పెట్టెదరేని వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు నగిన ధనసహాయ ముననేని గ్రంథముల విడుదలపై సర్వస్వార్పిత్యములను బడ యగలరు. అందువలన భాషా సేవకు జేయుటయను నిశ్చయము స్థిరమైయున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము జేయుటయను రెండు నుకృత్యములును గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్యము (వ్రబంధము), 3 అజామిలో పాభ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాయసము (వ్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము
లింబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

National Psycho Physical Culture University College.

WANTED - STUDENTS

Fees Moderate, Apply for Particulars

to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
7, Thambu Chetty Street, Madras.

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు శిశుసావజము, దాది, పోతపాలు, బాలరోగ ములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. దాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మి విలింగ్ డి. వి. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. రూ. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంబూరోడ్, మద్రాస్.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

ఉత్తరేశ్వరకవి. శైలిసులభము. ప్రతిదినము శరీరవ దగినది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రము మిగిలియున్నది. క్రయపడుదు. అట్టలెండు ప్రతి 0-12-0, కాగితపుఅట్ట ప్రతి 0-10-0. శ్రీ రామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, మచిలీపట్నం.